

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

545.911

Vetélkedő gépészek

Ezekben a napokban különösen időszerű a mezőgazdaság gépesítéséről és a gépeken dolgozó fiatalokról beszélni. Most, amikor a legnagyobb és legnehezebb munka, a kenyérgabona betakarítása és szállítása van napirenden, 26 ezer kombájnos és csaknem ugyanennyi szállító, vontatóvezető, szerelő dolgozik hajnaltól késő estig a földeken. Az aratás évek óta csaknem teljesen gépesített, a kézikasza örökre kiment a divatból.

Mintegy 70 ezer traktorból, 12 ezer tehergépkocsiból, 72 ezer pótkocsiból, 13 ezer gabonakombájnból, 10 ezer siló-, cukorrépa- és burgonyabetakarító kombájnból áll az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek gépparkja. A negyedik évtéves terv célkitűzése szerint újabb 50 ezer traktorral, 5-5 ezer gabona-, illetve kukoricakombájnnal, 8 ezer tehergépkocsival és csaknem 40 ezer pótkocsival gazdagodik a géppark. A cél: elérni, hogy 1975-ben 100 százalékgépesített legyen a gabona és a kukorica betakarítása, a cukorrépa, valamint a burgonya kiszedése.

A statisztikai adatok szerint százezer fiatal szakmunkás dolgozik a mezőgazdasági gépekkel: traktorosok, növényvédők, vontatóvezetők, öntözők, munkagépezők és szerelők. A termelőszövetkezetek és állami gazdaságok háziilag szervezett tanfolyamokon és a MÉM irányítása alatt álló hároméves szakmunkásképző iskolákban képezték, tanították őket. Ma már nem ritkaság, hogy 18-20 éves legények vezetnek milliós értékű gépeket. Tapasztalt öreg szakemberek és fiatal szakmunkások, gépészek tudása, felkészültsége előtt, és ki is mondják: „Ezeket a gyerekeket három év alatt megtanítják mindenre.” Ehhez talán még csak annyit tegyünk hozzá: a mezőgazdasági üzemek vezetői is megtanulták, hogy ezeket a fiatal, értékes szakembereket meg kell becsülni.

Már hagyományos, hogy a KISZ Központi Bizottsága rendszeresen megrendezi a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok gyakorlati és elméleti vetélkedőjét. Az idén augusztus 20-án, az alkotmány ünnepén mérik össze tudásukat a legjobbak. A járási és a megyei versenyeken tízezer fiatal versengett: traktorosok, növényvédők, vontatóvezetők, öntözők, erőgépezők és szerelők. Szám szerint minden tizedik, mezőgazdasági géppel dolgozó fiatal vett részt ezeken a vizsgákon, amelyek kitűnő tapasztalatszerzők is bizonyultak. Ez volt és változatlanul ez is a cél: a munkás hétköznapokon is tudni, hogy miként és hogyan lehet az okos gépekkel hasznosan, okosan dolgozni.

Augusztusban már új mederben folyik a Tisza Kiskörénél

Kovács András, az MTI munkatársa jelenti:

A kiskörei második tiszai vízlépcső építési döntő jelentőségű feladatát végrehajtásához érkeztek: megkezdték a védőgátak lebontását, egyidejűleg annak a három kilométer hosszú új medernek az elárasztását, amely a vízlépcső fóműveire irányítja a Tisza vizét.

Az idén egész sor feladatot a vártnál korábban végeztek el a kiskörei építők. Látványosan emelkedik a magasba a vízlépcső fóműveinek betonszerkezete, és a legtöbb munkahelyet már birtokba vették a szerelők. Az erőműtelepen a vízgépészeti berendezések szerelésén dolgoznak: jelenleg az erőmű négy,

egyenként hét megawatt teljesítményű turbináját szerelik.

Német szakemberek most dolgoznak a víz alatti vasszerkezetek korrózió elleni védelmén. Hozzá láttak azoknak a hidraulikus berendezéseknek a szereléséhez, amelyek a vízzáró billenőtáblák működését irányítják majd.

A vízlépcső felett 350 méter hosszú hídonyolítják majd le a jármű-, valamint a gyalogos forgalmat. Ez a létesítmény is már csaknem készen áll, mint az a hajósilip, amely 1350 tonnás vízijárművek átbocsátára is alkalmas lesz.

Mindent egybevetve a szakemberek biznak abban, hogy miután a műszaki előkészületek jó ütemben haladnak, nem lesz akadálya az

augusztusra tervezett vízbocsátásnak. Erre biztosítékot nyújt az is, hogy már elkészült a Tisza medrének három kilométer hosszú új szakasza a védőgátot kívül.

A munkák kedvező előrehaladásával vált tehát lehetővé, hogy a tervben előírt határidőnek megfelelően pénteken megkezdheték az öt évvel ezelőtt épült védőgátak lebontását. Ez a hatalmas földmunka több hétig tart. Ezután a kiskörei Tisza felcsereéli ősi medrét az újonnan épített ágyával. Erre a látványos és döntő fontosságú eseményre előreláthatólag augusztus derekán kerülhet sor. Egyidejűleg folynak a munkálatok a Tisza régi medrének elzárásán is. (MTI)

Propagandisták jutalmazása

A Debrecen városi Pártbizottság a pártoktatási év befejezésekor pénteken tanácskozást tartott a párt-szervezetekben tevékenykedő legjobb propagandisták részvételével. **Borbély Miklós**, a propaganda és művelődési osztály vezetője tájékoztatta a résztvevőket az 1971/72-es év politikai oktatásának eredményeiről, tapasztalatairól, majd negyven propagandistának jutalmaképpen ajándékot adott át.

Megnyílt a találmányi kiállítás

Negyven vállalat 160 találmánya látható a BNV területén pénteken megnyílt „Budapest '72” című kiállításon. Megnyitójában **Tasnádi Emil**, az Országos Találmányi Hivatal elnöke elmondta, hogy a rendezők célja a legújabb találmányok széles körű elterjesztésén és a felalálók erkölcsi elismerésén kívül a találmányok külkereskedelmi forgalmának növelése, a licencki-kereskedelem fellendítése.

A kiállítás védnökei 15 díjat adtak át a legeredményesebb felalálóknak és azoknak a vállalatoknak, szövetkezeteknek, kutatóintézeteknek, akik a legnagyobb segítséget nyújtották a kutatók munkájához. Az egyik legeredményesebb kiállító a Magyar Ásványolaj- és Földgáz-kísérleti Intézet, amely összesen 150 élő szabadalmat mondhat magáénak.

A kiállítás július 14-ig tekinthető meg, naponta 10-től 19 óráig. (MTI)

Készülődés az első debreceni ipari vásárra

A Debrecen városi Tanács ebben az évben rendezti meg először a Hajdúság fővárosában az ipari vásárt, Hajdú-Bihar és a környező megyék iparának seregszemléjét. Az augusztus 10. és 20. között megrendezésre

kerülő ipari bemutatónak és vásárnak a debreceni Dózsa György úti és az Új Élet parki általános iskolák adnak otthont.

A készülődés — amint fényképfelvételeink is látható — már javá-

ELUTAZOTT A BOLGÁR KÓRUS

Az idei Bartók Béla nemzetközi kórusfesztiválra Debrecenbe érkezett a Várnai városi Tanács Tengeri hangok nevű szaxtágú kórusa, amely korábban a májusi nemzetközi kórusfesztiválon Várnában látta vendégül a Hajdú-Bihar megyei Művelődési Központ Maróthi György vezetését. A **Marin Csonyev** dirigálta bolgár kórus sikeres szereplés után pénteken éjszaka elutazott Debrecenből.

A törvényesség másik oldala
A közlekedés-politikai koncepció megyei megvalósításának helyzetéről

(3. oldal)

Sólyommal a Dunán
Jogi tanácsok

(4. oldal)

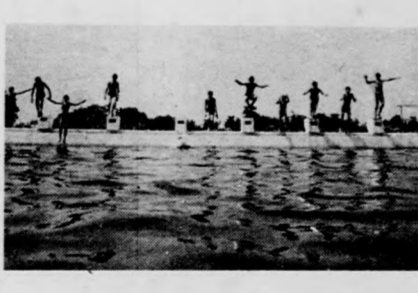

A „Ki mit tud?” döntőjében a Debreceni Népi Együttes

(5. oldal)

Vasárnap: a spartakiád megyei döntője
SPORT

(7. oldal)

NAPI krónika

(8. oldal)

Rádió- és tv-műsor
Világpolitika

(9., 12. oldal)

Kádár János Bratislavába utazott

Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára pénteken a kora délutáni órákban Bratislavába utazott, rövid, nem hivatalos baráti látogatásra. Kádár János elutazásakor Aczél György és Komócsin Zoltán, a Politikai Bizottság tagjai, a Központi Bizottság titkára, valamint Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkára búcsúztatták.

Kádár János Bratislavába érkezésekor dr. Gustáv Husák, Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtákkára, Jozef Lenárt, Szlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkára, prof. Peter Colotka, a CSKP KB elnökségének tagja, a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnöke és Ondrej Klokoc, a Szlovák Nemzeti Tanács elnöke fogadta. (MTI)

Örségváltás Párizsban

A francia fővárosban új kormányfő költözik be a miniszterelnöki rezidencia irodába. Bár Charles de Gaulle tábornok emlékeztetésétől óta úgynevezett elnöki rendszer van Franciaországban, az esemény kétségtelenül a hazai és a nemzetközi közvélemény figyelmére méltó.

Annak a ténynek ugyanis, hogy Chaban Delmas helyét Pierre Messmer foglalja el, több szempontból is megvan a maga érdekes háttere. Az egyik ok meglehetősen szoros összefügg az imént említett elnöki szisztémával. Ennek lényege közismerten az, hogy az államfő kormányoz és a kabinet tagjai, a miniszterelnökkel az élen csak az elnöki koncepció megvalósításáért felelős hivatalnokok.

Chaban Delmas az utóbbi időben mind több jelét adta annak, hogy ennél többre tart igényt: többször szeretett volna beleszólni a politika kidolgozásába is, nemcsak annak végrehajtásán munkálkodni. Véleménye ráadásul több lényeges kérdésben eltért Georges Pompidou álláspontjától, főleg bizonyos szociálpolitikai elképzeléseket illetően.

Az új miniszterelnök, Pierre Messmer engedelmesebb alkat, akivel aligha lesznek súrlódásai az elnökkel.

Ma este a kórusfesztiválon: Szokolay Sándor szerzői estje

A kórusfesztivál záróakkordjaként Szokolay Sándor három művét halljuk a Bartók Teremben. Ot magát aligha kell bemutatni Debrecenben. Két oratorikus művének, a Gilgames-legendán alapján írt Istar pokoljárásának és az Ady-versekre írt Magyar kóruszímfiának megrendelése, illetve bemutatása a városhoz fűződik. A műveket előadó Kodály Kórus és karnagyja, Gulyás György annak a békéstartó iskolának szellemét idézik fel, amelyben a Várnász és a Hamlet világsikerült operaszerepe a zene világának megismeréséhez az első lépéseket megtette. A Kossuth-díjas komponista ismét debreceni esemény, az V. nemzetközi Bartók Béla kórusfesztivál alkalmára írt oratorikus művet, az Ódon éneket, amely két, már bemutatott művével, az Apokalipszissal és a Révelációval együtt hangzik fel ma este a záróhangversenyen.

Sorrendben először az a capella-kórusra írt Révelációt halljuk. Alfred de Musset múlt század eleji francia költőnek szonettje szolgál témául és szövegül a műnek, amelyet a nálunk is járt tours-i Ockeghem kórus számára írt a szerző. A vers egy olyan emberről szól, aki mindent elvesztett az életben, pedig megismerte az igazságot. Egyetlen öröme, hogy néha sirni tudott. Az olykor nyolc szólamra is bomló vegyeskar meglehetősen nehéz technikai feladatot old meg a mű előadásával. Az 1966. évi franciaországi (St. Symphorien) bemutatás után 1968-ban az ELTE Bartók Béla énekkara mutatta be Magyarországon a szerző neki szóló ajánlásával.

A négytételű Apokalipszis a bibliai Jelenések könyvének sorait használja fel. Ezt a vegyeskarra és zenekarra írt alkotását is az Eötvös-egyetem együttesének és karnagyá-

Rogers elutazott Budapestre

AZ AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER MEGKOSZORÚZTA A MAGYAR HŐSÖK EMLÉKMŰVÉT

William P. Rogers amerikai külügyminiszter pénteken a Hősök tere mellett megkoszorúzta a Magyar Hősök Emlékművét. A koszorúzásán jelen volt Nagy János külügyminiszter-helyettes, Kelemen Lajos, a Fővárosi Tanács általános elnökhelyettese, dr. Szabó Károly, hazánk washingtoni nagykövete, Bérczes Emil vezérőrnagy, valamint Alfred Puhán, az Egyesült Államok budapesti nagykövete. A koszorúzásról az amerikai delegáció a Külügyminisztériumba ment, ahol Rogers külügyminisztert Péter János külügyminiszter fogadta dolgozószobájában és négyesemközti beszélgetésben megvitatták a nemzetközi helyzet számos kérdéséről, valamint a két országot érintő kérdéseket. Ezt követően a magyar és amerikai külügy-

minisztériumi delegációk folytatták tárgyalást a Külügyminisztérium épületében számos fontos nemzetközi kérdéssel.

A délelőtti folyamán Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára a Központi Bizottság színházában fogadta W. P. Rogerst. A tárgyalások során érintették a nemzetközi béke és biztonság legfontosabb kérdéseit. Ezt követően Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke az Ország-házban fogadta W. P. Rogerst, aki mind Kádár Jánosnak, mind Losonczy Pálnak átadta Nixon elnök személyes üzenetét. Majd Vályi Péter, a Minisztertanács elnökhelyettese folytatott tárgyalást az amerikai külügyminiszterrel a kétoldalú gaz-

dasági kapcsolatokról és több nemzetközi gazdasági kérdéssel. A látogatásokon részt vett Péter János külügyminiszter és dr. Szabó Károly, hazánk washingtoni nagykövete, valamint Alfred Puhán amerikai nagykövete.

A két külügyminiszter magyar-amerikai konzuli egyezményt írt alá. Az aláírás után a két külügyminiszter rövid beszédében méltatta az egyezmény jelentőségét.

Délben az amerikai nagykövet ebédet adott a látogatás alkalmából. Az ebéden Puhán nagykövét, W. P. Rogers külügyminiszter és Péter János pohárköszöntőt mondott.

Az amerikai külügyminiszter, felesége és kísérete délután elutazott Budapestre Jugoszláviába. (MTI)

Az új francia kormány

Az Elysée-palotában csütörtök este ismertették az újonnan kinevezett Messmer-kormány tagjainak névsorát. A csütörtökön délután több mint háromórás tárgyalás eredményeként megalakult kormány létszáma valamivel kisebb, mint a megelőző Chaban-Delmas kormányé, a kulcspozíciók azonban nem változtak.

A húsztagú kormány mellé tíz államtitkár neveztek ki. Miniszterelnök — Pierre Messmer (új). Hadügyi államminiszter — Michel Debré (nem változott). Szociális ügyek államminisztere — Edgar Faure (új). Igazságügy-miniszter — René Pleven (nem változott). Külügyminiszter — Maurice Schumann (nem változott). Belügyminiszter — Raymond Marcellan (nem változott). Gazdasági és pénzügyminiszter — Valéry Giscard d'Estaing (nem változott).

Párizsi értesülések szerint Pompidou köztársasági elnök a közeli napokban nyilvánosan fogja megindokolni a francia kormány vezetésében végbement változtatások okait. (MTI)

Conally tovább utazik

John Conally, az Egyesült Államok volt pénzügyminisztere ezekben a napokban 15 országban tesz látogatást. Már volt Latin-Amerikában, Ausztráliában, Singapurban, Indiában és jelenleg Pakisztánban tartózkodik.

A Fehér Ház közlése szerint Conally küldetésének hivatalos célja az, hogy megvilágítsa az Egyesült

Szovjet-holland gazdasági, ipari és műszaki egyezmény

Gromiko szovjet külügyminiszter hollandiai látogatásának második napján újabb kétórás eszmecsere folytatólag holland kollégájával, Schmeizerrel, tárgyszerű és baráti légkörben. Az eszmecsere előmozdította a két ország jobb, kölcsönös megértését és felfogásának közlekedését az európai biztonság témakörében.

Átmeneti chilei belügyminiszter

A chilei kormány csütörtökön rendkívüli kabinetülést tartott, hogy megvitassa az ellenzék manőverei által ismét kiélezett belpolitikai helyzetet. A minisztertanács úgy döntött, hogy ideiglenesen Clodomiro Almeyda külügyminiszter vezzi át a hivatalból felfüggesztett Hernan Del Canto belügyminiszter posztját.

A tárgyalások befejeztével a két külügyminiszter gazdasági, ipari és műszaki együttműködési egyezményt írt alá.

Gromiko pénteken befejezte hollandiai látogatását és Benelux-körútját Luxemburgban folytatja. (TASZSZ, AFP, MTI)

RÖVIDEN

Maurice Schumann francia külügyminiszter péntek reggel megkezdte tárgyalásait kínai kollégájával, Csi Peng-fejjel. Megfigyelők úgy vélik, hogy Schumann ötnapos látogatása során megvitatta tárgyalópartnereivel a világpolitikai kérdések egész sorát. (DPA)

Kurt Waldheim, az ENSZ főtákkára, aki jelenleg lengyelországi látogatáson tartózkodik, csütörtökön újságíróknak kijelentette, hogy Genf-be visszatérve újra felveszi a kapcsolatot Gunnar Jarringgal, a főtákkár közel-keleti megbízottjával. A világszervezet újabb erőfeszítéseket akar tenni a konfliktus megoldására — mondotta Waldheim. (DPA)

New Yorkban a Biztonsági Tanács tagjai folytatják a konzultációkat a tanács újabb üléséről, amelyre Szíria és Libanon közös panasz alapján valamikor a jövő héten kerül sor.

Tito jugoszláv elnök csütörtökön fogadta Hafez Badavít, az egyiptomi parlament elnökét, aki átnyújtotta neki Szadat elnök személyes üzenetét. A baráti légkörben lezajlott eszmecsere az egyiptomi politikus tájékoztatta Titót a közel-keleti helyzetről.

Befejeződött az európai biztonság és együttműködés kérdéseiről folytatott kerekasztal-tanácskozás a magyar és olasz parlamenti képviselők, közéleti személyiségek között. Az európai biztonság és együttműködés magyar-olasz bizottsága közös nyilatkozatot adott ki ezekről.

Xuan Thuy, a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottságának titkára a VDK Párizsban tárgyaló küldöttségének vezetője útban a francia fővárosba — csütörtökön Pekingbe érkezett — jelentette az Új-Kína hírgyűlésnek. A repülőterén a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának és a pekingi kormányának a tagjai fogadták.

India kormányzó pártjának, a Kongresszus Pártnak legfelsőbb vezető szerve, a munkabizottság, pénteken jóváhagyta a szimlai csúcstalálkozón múlt héten aláírt indiai-pakisztáni megállapodást, s arra sürgette az indiai népet, hogy támogatja az indiai emberként az egyezményt.

Fock Jenő kitüntetés Mongóliában

Fock Jenőnek, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága tagjának, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének, aki hivatalos, baráti látogatáson van Mongóliában, átnyújtották a Mongol Népköztársaság legmagasabb kitüntetését — a Szuhebatör érdemrendet.

A magas kitüntetéssel elismerték Fock Jenő nagy érdemeit a mongol és a magyar nép testvéri barátságának és együttműködésének erősítésében, valamint a béke és a szocializmus erőinek megszilárdításában.

Az érdemrend átnyújtása alkalmából rendezett ünnepségen részt vett Jumz Agijn Cedenbal, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke is.

(TASZSZ, MTI)

Befejeződtek a szovjet-szíriai tárgyalások

Pénteken a Kremben befejeződtek a szovjet vezetők és Hafez Asszad szíriai elnök tárgyalásai. A tanácskozásokon részt vett Leonid Brezsnyev, Nyikolaj Podgornij, Alekszej Koszigin és más szovjet vezetők, valamint a szíriai küldöttség tagjai. A tárgyalásokon a felek megelégedettségüket fejezték ki a baráti kapcsolatok és a sokoldalú együttműködés fejlődésével kapcsolatban és készségüket nyilvánították azok további fejlesztésére. A két fél megállapodott ezzel kapcsolatos megfelelő intézkedésekről.

A tárgyalásokról közös közleményt hoznak nyilvánosságra. (TASZSZ, MTI)

Laird sajtóértekezlete

Négy nappal a Demokrata Párt elnökjelölti konvenciójának megnyitása előtt Melvin Laird amerikai hadügyminiszter egy sajtóértekezleten éles támadást intézett a legesélyesebb pályázó, McGovern szenátor katonai programja ellen. Laird kijelentette, hogy ha a szenátor által javasolt módon 30 milliárd dollárral csökkentenék jövőre a katonai költségvetést, bizalmi válságot robbantanának ki az Egyesült Államok és szövetségesei között, bizonytalanságot keltenek a nemzetközi viszonyokban, feltehetőleg fokoznák a nukleáris fegyverek elterjedését, megtorpedóznák a SALT-tárgyalások továbbfolytatását és reménytelenné tennék az európai haderő csökkentésének kilátásait.

Megalakult az új japán kormány

Július 7-én Tanaka Kakuei miniszterelnök vezetésével megalakult az új japán kormány.

Az új kormány Ohira Maszajosi lett a külügyminiszter, Fukuda Hadzsime a belügyminiszter, és Maszuhara Keikicsi a nemzetvédelmi hivatal vezérigazgatója, hadügyminiszter.

A Liberális Demokrata Párt Fukuda Takeo volt külügyminiszter vezette frakciója pénteken közölte, nem engedélyezi két tagjának részvételét a Tanaka által alakított új kormányban. A kormánylistán szereplő két politikus: 1. Miike Makoto posta- és távközlésügyi miniszter, 2. Arita Keicsi, a gazdaságtervezési hivatal vezérigazgatója.

Hirohito japán császár pénteken fogadta a Tanaka-kormányt, s ezzel az új kormány hivatalba lépett.

Minthogy a Liberális Demokrata Párt Fukuda vezette frakciója két tagja visszautasította a miniszteri megbízatást, Tanaka átmenetileg magának tartotta fenn a posta- és távközlésügyi, valamint a gazdaságtervezési tárcát. (DPA)

A tár sok felatársadalséges út foglalkonyok mton kül közelitk sadalom zófiának van, me mat viz az objel lényege is kifeje gondolko feladata nek, mi mesztetf és az a körny saját lé desben

Az em filozófia dást a szemben resik, de pi" filoz tudomár mizmusnak. A p tettel be változat nisták a sadatma éppen e let, mer beri ter vult záto

A marx képtelen let men rán, söt sakra! A ra még marxizm kérdésbe ugyancsa az embe dalom — tiv sok tozik. A előzték a társadal azoknak tozásokn a szociol zonyos napi érd termelés összefüg

Előtré mányok egységén

me

1968. Hajdú-B üles nem unalmas laltak fé dalom sokban. megyei koncepc végreha hangzot tület sz útvonala zelebbi

Akkor csak fél gatözva tünt, el gy e rit korszert megköv vetéses vasúti t részét a Valahog ben me ber, hog valóban toztatás lenerve miert vasúti s

Egyszóv tanács n határoz készülv vitatkoz kell ma gvarázsn ges a k tot is va

Tudomány a szocializmusban

2 A tudomány és a társadalmi fejlődés kérdései

A társadalomtudományi kutatások feladata bevilágítani az emberi társadalmak előtt a fejlődés lehetőségeit. Lényegében tehát ezzel foglalkoznak a társadalomtudományok művelői, de Keleten és Nyugaton különféle filozófiai felfogásból közelítik meg problémáikat. A társadalomtudományok körében a filozófiának is meghatározó jelentősége van, mert a legalapvetőbb problémát vizsgálja: az ember viszonyát az objektív világhoz. A probléma lényege a filozófia alapkérdésében is kifejeződik: hogyan viszonylik a gondolkodás a léthez. A filozófia feladata, hogy tisztázza az embernek, mint társadalmi lénynek a természetét, meghatározza az emberi és az ember munkája lehetőségeit a környező világ megváltoztatása, saját lényének a társadalmi fejlődésben történő átalakításával.

Az ember problémája a marxista filozófia alapproblémája. A megoldást a marxizmussal ellentétben, szembenálló filozófiai iskolák is keresik, de mint láttuk, a „hétköznapi” filozófiától kezdve a hivatalos és tudományos filozófiáig, a pesszimizmusra hajlanak, oda torkollanak. A polgári ideológusok elszereztelt beszélnek az emberi természet változathatatlanságáról. A kommunista azon törekvése, hogy új társadalmat építsenek — mondják —, éppen ezért eleve sikertelen kísérlet, mert meg kell hiúsulnia az emberi természet és léleklet megkövetelt zónáinak.

A marxista filozófia álláspontján az képtelenség, hiszen az emberi léleklet mennyit változott történelme során, sőt az egyik generációról a másikra! A jövő történelme bizonyára még nyomósabban igazolja a marxizmus optimizmusát ebben a kérdésben is, de napjainkban ugyancsak sok jel mutat arra, hogy az emberi léleklet, az emberi társadalom — noha csakugyan konzervatív sok dologban — állandóan változik. A polgári tudományok meg is előzték a szocialista országok egyes társadalomtudományi szektorait azoknak az emberi, társadalmi változásoknak kutatásában — például a szociológia, a kibernetika stb. bizonyos területein —, amelyek napi érdekűek és főként a profitkitermelés hatékonyságával vannak összefüggésben.

Előterbe került a társadalomtudományok és a természettudományok egységének kérdése és jelentősége a

társadalmi fejlődés és haladás vizsgálatában. Nálunk is beszélnek olykor „gyorsuló időről”, amely állítólag az élettéppő folytonos gyorsítására kényszerít bennünket, s amely elhatalmasodni látszik felettünk. Nagy szerepet játszik a tudományos információelmélet, amelyet a számítástechnikai rendszerek, számítógépek összekapcsolt hálózatai támasztanak alá a gyakorlatban. Ma már elvben megvalósítható, hogy a háziasszony telefonon rendelje meg napi bevásárlását egy számítógéptől, amely gyorsan és pontosan intézkedik. Nem emberek, gépek lehetnének akár ma is azok, amelyek bekapcsolódva például a minőségvédelem munkájába, a háziasszonyt biztosítják a lehető legjobb, önműködő műszerekkel vizsgált élelmiszerek beszerzéséről.

Már a gyakorlati ember szemében is sokszor feltűnik az információ új tartalmának lényege és kezdjük megérteni, alkalmazni az elméletet a gyakorlatban is. A polgári világban erre azt mondják, hogy a kibernetikus gépek, az információelmélettel a háttérben és más módokon is, feleslegessé és elavulttá teszik a marxista ideológiát és társadalomtudományokat. Pusztán természettudományi eredményekkel és kísérleti módszerekkel lehet „manipulálni” a társadalmat, vagyis olyanná átalakítani, amilyenre a termelőerők és a termelési viszonyok fejlettsége ma és holnap megkövetelik.

A tudományos ismeretek egysége azonban az emberi haladás egyik legfontosabb eredménye, egyik nagy vívmánya a történelmi tanulságok szerint. A tudományos ismeretek másrésztől természetükön fogva egységesek. Naiv dolog bizonygatni, hogy a természettudományok írási sikerei a természettudósokat avatják a jelenkori tudományos ismeretek egyedül teljes jogú és illetékes képviselőivé. És ugyanilyen tévesek azok a nézetek is, hogy a társadalomtudományok úgyszólván csak általános jellegű beszélgetések, folyton változó értéktelenségekkel és inga-tag feltevésekkel.

A polgári szociológiában például elterjedt nézet, hogy a jelenkori társadalomtudomány még csecsemőkorú el, és még mindig körülbelül ott tart, mint a XVII. században a természettudományok: „A háború, a kizsákmányolás, a nyomor, a diszkrimináció, a védetség hiánya stb. jelentik a bajt az emberek életében

mai társadalmunkban... A szociológia tudós művelői e problémák egyikére sem tudnak tudományos megoldást, mert nem áll rendelkezésükre tudományos szociológiai elmélet... A szociológiára még szülessen fájdalomként talán 40 vagy 50 év múlva neki is lesz egy Newtonja vagy Darwinja...” — mondja R. Marton ismert amerikai szociológus.

Az ugyan igaz, hogy az amerikai és általában polgári szociológiának nincs se Newtonja, sem pedig Darwinja, de nem is lehet, hiszen a történelmi materializmusban ott szerepel mindazon problémák megoldása, amelyre győgyírt az amerikai tudós „40–50” év múlva” egy új megváltótól, egy új Newton, Darwin megjelenésétől vár.

Ezek a kérdések nemcsak a tudományos világ problémái, hanem a nagyközönségé is. Nemcsak azért, mert például a háborúk éppen a nagy tömegeket sújtják a legjobban, hanem azért is, mert népszerű tudományos „művekben”, gondolkodásait is foglalkoztatják. A napjaink fantasztikus tudományos irodalma könyvben, filmben egyaránt olyan elképzelt technikai eszközöket vonultat fel emberi és társadalmi problémák megoldására, amelyek lényegében néhány „fötudós” kezébe adnak az emberiséget és kivonnak őket a társadalom ellenőrzése alól. Csodálatokkal, lézerfegyverekkel, kémiai-biokémiai eszközökkel „bizsitzálnak” az emberiséget és az embereket a távoli jövőben. Mi sem könnyebb, mint „energetikai” vagy „társadalombiológiai” címűk ragasztani olyan jelenségekre, mint a válságok, a forradalmak, az osztályharc stb., de nincs ennél meddőbb, skolasztikusabb, holtabb munka” — írta Lenin a tudománykodókról. Az emberi társadalomnak, de különösképpen a szocialista társadalmaknak kialakult módszerei, mechanizmusai vannak ahhoz, hogy a haladást tudományosan megalapozzák, a tudományok működését társadalmilag ellenőrizzék és igaz emberi, társadalmi céloknak rendeljék alá. Napjainkban a hazai tudománypolitikai események ezt kiválóan példazzák.

Szluka Emil

(Következik: Mire képes a tudomány?)

A TÖRVÉNYESSÉG MÁSİK OLDALA

Egy községben történt, hogy a tavaszi vihar kidöntött egy fát, amely történetesen a kerítés közelében állt. Tetézte a bajt, hogy a fa nem gazdájának, hanem a szomszédnak a portájára zuhant, kidöntve közben a kerítést is. S mert a baj nem jár egyedül, olyan két szomszéd között esett meg mindez, akik nem voltak egymással beszélő viszonyban. Jó ok volt tehát a pereskedésre. Az első fokú bíróság a károsult keresetnek helyt adott; a kidőlt fa gazdája fellebbezett, noha jól tudta, hogy másodfokon sem adnak neki igazat.

A következő eset viszont városban történt: egy alkalmazott az éjszakai műszakban elaludt. Csak a véletlen múlt, hogy a rábízott értékekben mégsem esett kár. Miután már jó néhány kisebb-nagyobb fegyelmeztlenséget korábban is elkövetett, és fegyelmi büntetést is kapott, sőt figyelmeztették, hogy legközelebb elbocsátják — az ügyből felmondás lett. Semmi kétsége sem volt az illetőnek afelől, hogy az elbocsátást megérdemelte, mégis azonnal beadta fellebbezését a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz, s amikor ettől a szervtől elutasító választ kapott, a területi döntőbizottsághoz fordult.

Látszólag a két ügynek semmi köze sincs egymáshoz, a lényegyet tekintve azonban nagyon is hasonló a két eset: mindkettőnél valaki visszaélt jogaival. S ebből a szempontból még az is közömbös, hogy állampolgári, tulajdonosi vagy munkavállalói jogokról van-e szó. Tévedés ne essék: mindenkinek joga van ahhoz, hogy keresse az igazságot, s ha sérelem érte, azt orvosolja. De a joggal való visszaélés, ha valaki eleve igazságtalan ügyben, csupán indulataitól hajtvva szaporítja az aktákat, hátráltatja a hivatalok érdemi munkáját: bosszúságot, kárt, többletmunkát okoz állami és társadalmi szerveknek, hivataloknak.

Több mint hét évvel ezelőtt, a 2010/1965. számú határozatával intézkedett a kormány a panaszügyek intézésének továbbfejlesztéséről. Ez a határozat kimondja, hogy minden hivatal, intézmény köteles a hozzá beérkezett panaszokat megvizsgálni és meghatározott időn belül érdemben válaszolni rájuk. Panaszt lehet tenni a rendőrségnél, az ügyészségnél, a bíróságnál, a tanácsoknál, a különböző vállalatok fellebbezési szerveinél vagy ellenőrző testületinél és — nem utolsósorban — közérdekből a népi ellenőrzési bizottságoknál. Rendszeresen érkeznek is különböző jellegű panaszok, bejelentések, illetve feljelentések mindezekhez a szervekhez, testületekhez.

Az esetek egy részénél bebizonyosodik, hogy a panaszg jogos, az igazság kiderítése végett perre is szűkség van, az állampolgárt — vagy a közérdeket — sérelem érte, amit orvosolni kell. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy ezeknek az ügyeknek csak a kisebb része ilyen. Sokan vannak, akik „ezt is megpróbáljuk” felkiáltással mondják el és írják le ugyanazt az ügyet tízedzer vagy huszadszor is, minden illetékes és illetéktelen — szerv, hivatal segítségét kérve.

Igy éleket vissza az alaptalanul panaszkodók, a notórius pereskedők a törvény adta joggal. Beadványaik, leveleik és minden rendürományai elolvasása, az abban foglaltak kivizsgálása, az érintettek újra meg újra való meghallgatása, jegyzőkönyvek felvétele stb. — mind rengeteg időt, fáradságot kíván, s nem utolsósorban sok pénzbe kerül az országnak.

Új törvényeket alkotott az országgyűlés legutóbbi, nyári ülészakán: a bíróságokról és az ügyészségekről szóló törvényeket. Mindkettő hangsúlyozza, hogy a szocialista törvényességet nemcsak a törvénykező szerveinek, de minden állami és társadalmi szervnek, valamennyi állampolgárnak védenie kell. Ez a védelem megkívánja, hogy mindenki korlátozás nélkül gyakorolhassa jogait, de azt is, hogy a jogokkal senki se éljen vissza. Állampolgári, de egyszerűen emberi öntudaton is múlik ez. Csupán azt kell hozzá végiggondolni, hogy az indokolatlan, alaptalan pereskedéssel, komolytalan panaszokkal, a valóságnak meg nem felelő bejelentésekkel is lehet a szocialista törvényességen csorbát ejteni.

Várkonyi Endre

A 6/1968 T. határozat alapján

A közlekedéspolitikai koncepció megyei megvalósításának helyzetéről

1968. márciusában ülést tartott a Hajdú-Bihar megyei Tanács. Az ülés nem volt éppen érdektelenné, unalmasnak mondható, sokan szólaltak fel, s meglehetősen sok aggodalom kapott hangot a felszólalásokban. Ekkor tárgyalta ugyanis a megyei tanács a közlekedéspolitikai koncepciónak a megye területén végrehajtandó feladatait, s ekkor hangzott el először a választott testület színe előtt, hogy néhány vasútvonalat meg kell szüntetni a közelebbi vagy távolabbi jövőben.

Akkoriban erről a kérdésről még csak felve, egy kicsit inkább tapogatózva mertünk beszélni, mert úgy tűnt, elég nehéz megérteni a megye érintett lakosságával, hogy a korszerű és gazdaságos közlekedés megköveteli a változtatásokat. Nevezetesen azt is, hogy a jelenlegi vasúti teher- és személyszállítás egy részét a közútra kell áttéríteni. Valahogy úgy volt — s talán részben még van is — ezzel az ember, hogy elvileg általában egyetért, valóban szükségesnek tartja a változtatást, de azonnal mondja az ellenérvet is: az ő lakóhelyén éppen miért nem lehet megszüntetni a vasúti személy- vagy áruszállítást. Egyszerűen akkor, amikor a megyei tanács meghozta a 6/1968. T. számú határozatát, a tanács tagok el voltak készülve rá, hogy sokat kell majd vitatkozniuk választóikkal, sokszor kell majd újból és újból megmagyarázni, miért feltétlenül szükséges a közlekedés korszerűsítése, s miért kell talán ideig-óráig áldozatot is vállalnia a lakoságnak.

Nem lehet azt mondani, hogy a megyei tanács legutóbbi ülésén nem volt elég élénk a vita, amikor a közlekedéspolitikai koncepció megyei végrehajtásának eredményeiről adott számot az építési és közlekedési osztály vezetője. A legtöbb felszólalás most is ennél a napirendi pontnál hangzott el. Csak éppen a

feltevésekben már lényegesen kevesebb volt az aggályosság, s a kiérett problémája volt, az sem általában a változtatás, a korszerűsítés ellen szólt, hanem a megvalósulás során adódó konkrét és kiküszöbölhető hibákat ostromozta. S ez természetes is. Hiszen a közel száz évtizede kialakult közlekedési struktúra megváltoztatása, új rendszer bevezetése feltétlenül kezdeti nehézségekkel, problémákkal jár. Idő kell hozzá, amíg az illetékes szervek is megtanulják, mit hogyan kell a legjobban, a lakosság legnagyobb megelégedésére csinálni — s amíg maga a lakosság is hozzászokik például, hogy vonat helyett busszal utazzon —, ebben pedig feltétlenül a választott testület, a tanács tagjai tudják a leghatásosabb segítséget nyújtani.

Négy év telt el tehát azóta, hogy a megyei tanács határozata megszületett. Mi történt azóta?

A legjelentősebb tulajdonképpen az, amiről ebben a témakörben talán a legtrikábban szólnak. Villamos vontatású szerelvényen utazhatunk Budapestre és Nyíregyházára. Záhonyba, Miskolcra is, és befejeződéséhez közeledik a fónval kétvágányúsítása! Ez vitathatatlanul a legnagyobb jelentőségű változás a mi körzetünkben, érezzük a pozitív hatását (még akkor is, ha a helyjegyes vonatokat talán egy kicsit nehezen szoktuk meg). Ide kell sorolni még a központi biztosító és vonalirányító berendezések létesítését és a kevésbé feltűnő, de igen jelentős dieseleltét, amiben ugyancsak előbbre léptünk az utóbbi években. Igaz ugyan, hogy ezek olyan változtatások voltak, amelyekről a megye lakosságát képviselői útján sem kértezték meg, de főlegesen örömmel fogadtuk a korszerűsítést.

Amiben megyei szinten kellett határozni, az több vasúti állomáson a teheráru-rakodás megszüntetése volt. A megyei tanács és a MÁV döntése alapján — amelyet minden esetben rendkívül alapos körültekintő vizsgálat előzött meg — több kis állomáson megszüntették az áruszállítást. Ilyenek például: Nagymajor, Álomzug, Dobai-puszta, Bocskai-keret, Hajdúvíz, Újtitkos stb. Másutt — például Baránd, Hosszúhát, Téglás, Tedej esetében — a kocsirakományú forgalmat terelték át más, nagyobb, korszerűbb állomásra. Ezek a változtatások nemcsak a forgalom gyorsítását szolgálják, hanem igen jelentős összegű megtakarítást is eredményeztek az elmúlt négy év alatt.

És amiről a legtöbb vita folyt: múlt év december 31-én sor került az első kis forgalmú vasútvonal teljes megszüntetésére Kaba és Nádudvar között. Ennek előfeltétele volt a Kaba és Nádudvar közötti út korszerűsítése — ami a múlt évben megtörtént — és a kabai állomás rakterületének bővítése. A személy- és a darabáru-szállítást a Volán járatok, az áruszállítást döntő többségében a nádudvari Vörös Csillag Tsz gépjármű végzik.

Az első napokban, hetekben akadt kedvezőtlen tapasztalatok is. Mindenekelőtt az, hogy jobb lett volna nem a tél közepén végrehajtani a változtatást, télidőben különösen kellemetlen, ha a busz nem jön meg időre, a hidegben kell várakozni; a zsúfoltság is nagyobb ilyenkor, mint nyáron, amikor kevesebben is utaznak, ráadásul nagykabát nélkül. Az eltelt fél év alatt nagy részben sikerült „lecsiszolni” a kezdeti hibákat, jobban egyeztetett a menetidőket a vonatok és más buszjáratok menetrendjével. (Sajnos a Nádudvar—Hajdúszoboszló közötti út korszerűsítésére — ami sokat javítana a közszeg megközelíthetőségén — egyelőre nincs lehetőség, pedig a nádudvariak nyugodtak lehetnek, tanácsstagjuk ugyancsak szorgalmazza a dolgot.)

A személyforgalomnak a közútra terelése továbbra is feladatot jelent a megyében. Az V. ötéves terv időszakában kerül majd sor újabb vasútvonalak megszüntetésére. A felté-

telek biztosítását már a következő években megkezdi. Egyelőre azonban a közúti szállításhoz nem az új járatok beállítása a feladat, hanem a jelenlegi útvonalakon a járatok sűrítése. Az autóbuszok beszerzésének nehézsége ellenére az utóbbi években tizenhat vonalon sikerült 2–7 járatpárral növelni a forgalmat lebonolyított buszok számát. Általában sikerült a Volánal megoldania azt a feladatot is, amelyet a közgazdatiszervezésé rött rá, hiszen a közös tanácsú közszegek létrehozása, a járatok átszervezése az ügyes-bajos dolgaiban eljáró lakosok útjait is megváltoztatta.

Mindent egybevetve azt állapíthatja meg a megyei tanács, hogy a közlekedéspolitikai koncepció Hajdú-Biharra eső feladatait időarányosan sikerült teljesíteni. Az átszervezések eddig összesen mintegy húszmillió forint megtakarítást jelentettek a népgazdaságnak, s ez igen jelentős dolog.

Ami pedig a feladatokat jelenti: ha a megye lakosai személy szerint jelen lettek volna a legutóbbi tanácsülésen, ők sem igen szabtak volna meg más tennivalókat, mint választott képviselőik. Szó szerint idézve néhány részt a közlekedéssel foglalkozó szervek elé tűzött feladatokból:

— A szolgáltatások minőségi színvonalának emelése, ami elsősorban a személyszállításra vonatkozik. A távolsági autóbúszközlekedésnél a zsúfoltság csökkentése, a kulturált közlekedés magasabb szintű biztosítása.

— Autóbúszállomások és megállóhelyek létesítése, az utazóközönségnek főleg a téli időszakban megfelelő követelmények között való elhelyezése.

— Közutaink fokozott ütemű korszerűsítése és fenntartása, állagának javítása.

Az egyik olyan közszeg tanácsstagja, ahol idővel a vasútvonal megszüntetésére kerül sor, úgy nyilatkozott választói nevében: nem félnek a változtatástól, ha annak a feltételeit valóban a terveknek megfelelően biztosítják. Ez minden biznnyal az egész megyére vonatkozóan érvényes.

N. Zs.

Táncdalfesztivál

72

Hatodszor rendezi meg az idén a Magyar Rádió és Televízió a táncdalfesztivált. 1972-ben pályázati felhívás nyomán mintegy 800 jelgés pályamű érkezett a Táncdal- és Szanonzbizottság címére. Ebből 48 dal hangzik el a fesztiválon, de az illetékesek további négy, úgynevezett tartalékot is kiválasztottak az esetleg kimaradó dalok pótlására. Az elődöntők — amelyekben egyenként 16 dal hangzik majd el — július 22-én 29-én és augusztus 5-én lesznek a József Attila Színházban. Az elődöntőket szakmai zsüri értékeli, amelynek elnöke Lendvay Kamilló lesz, tagjai Galambos Erzs, Gyimesi Ernő, Harsányi Gábor, Juhasz István, Kiss Gyöngyi, Romhányi József, Sárosi Katalin, Szevanovity Dusan, Tóth Erika, Török Jánosné és dr. Vukán György.

A döntő időpontja augusztus 19-e, amikor is nemzetközi zsüri dönt a szerzői, hangszerelői és előadói díjak odaítéléséről. A döntő mezőnyét a zsüri és a közönség alakítja ki. Döntőbe jutnak azok a dalok, amelyek a zsüritől a legtöbb pontot, illetve a közönségtől a legtöbb szavazatot kapják. Az idén a közönségnek elődöntőnként két dala kell szavaznia. A szavazólapon a Rádió- és Tv-újság, valamint a Zeneműkiadó fesztiválfüzete tartalmazza majd a döntőt követő gálaesten adják át a közönségdíjat, amikor a fesztivál dalait ismert külföldi előadók tolmácsolják.

Termelőszövetkezeti tag felelőssége a hagyatéki tartozásokért

C. G. olvasónk írja: Termelőszövetkezeti tag. Meghalt testvérenek egyetlen örököse, akinek viszont komoly tartozása volt. Az a kérdése, hogyan felel — mint örökös — ezekért a tartozásokért.

A Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezése szerint az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyatéki tárgyaival és azok hasznáival annyiban, amennyiben a követelés érvényesítésekor a hagyatéki tárgyai vagy hasznai nincsenek a birtokában. Eszerint a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag a termelőszövetkezet használatában levő földjével és annak hasznáival lenne felelős a hagyatéki tartozásokért úgy, hogy a hitelező végrehajtás útján kereshetne kielégítést azokból. A mezőgazdasági termelőszövetkezekről szóló törvény értelmében azonban a termelőszövetkezet közös használatában levő vagyontárgya a tulajdonos tartozása fejében végrehajtható nincs helye. A bírósági végrehajtásról szóló jogszabály pedig úgy rendelkezik, hogy ingatlanok közül végrehajtás alá vonni csak magánszemély tulajdonában

levő lakóházat, házikertet, udvart, valamint házhelyet lehet. A földtulajdon és a földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvény szerint pedig a termelőszövetkezet tulajdonában vagy használatában levő földet a tulajdonjog megszerzése vagy a használatbavétel előtt keletkezett terhek miatt nem lehet végrehajtás alá vonni.

E rendelkezések folytán tehát a hagyatéki hitelező a mezőgazdasági termelőszövetkezet közös használatában levő földnek, továbbá személyi tulajdonban álló olyan háztáji földnek az állagából, amely a fentiek szerint végrehajtás alá nem vonható — nem kereshet kielégítést, hanem fedezetül csak az ingatlanok tiszta hasznai szolgálnak. A tsz közös használatában levő föld hasznára földjára, a végrehajtás tehát olvasónk esetében is csak erre vezethető.

Baleseti járadék vagy nyugdíj

M. J. debreceni olvasónk írja: Üzemi baleset miatt részére baleseti járadékot folyósítanak. Állapota most rosszabbodott, és kénytelen nyugdíjba vonulni. Az a kérdése, hogy milyen alapon számítják ki ilyen esetben a nyugdíjat, és hogy a nyugdíj folyósításának megtörténte után is kaphatja-e a baleseti járadékot.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezés szerint, ha a munkaképesség-csökkenést véleményező orvosi bizottság a vizsgálat során harmadik rokkantsági csoportba sorolja a dolgozót és megállapítja, hogy a rokkantsága túlnyomórészt az üzemi balesetből ered — úgy a dolgozó kérheti, hogy nyugdíjat vagy a balesetet megelőző 12 havi bér átlaga alapján számítsák ki — vagy pedig ha ez előnyösebb, úgy a nyugdíjazás évében a nyugdíj megállapításáig, valamint a közvetlenül megelőző négy naptári év alatt elért munkabér havi átlagának alapulvételével állapítsák meg. A törzsnegyedj mindkét esetben a havi átlagkeresetet 60 százaléka lesz. A nyugdíjkiegészítésként a törzsnegyedj annyiszor egy százalékat kapja, ahány év szolgálati ideje van. Ebben az eset-

ben a munkabérátlag kiszámításánál a baleseti járadék összegét is figyelembe kell venni, mert a rokkantsági nyugdíj mellett ezt nem lehet folyósítani.

Másként történik a nyugdíj megállapítása abban az esetben, ha az orvosi bizottság véleménye szerint rokkantsága nem túlnyomórészt üzemi balesetből származik. Ilyen esetben ugyanis a nyugdíj összegének kiszámításánál a nyugdíj megállapításának évében, valamint a közvetlenül megelőző négy évben elért egyhavi átlagjövedeleme 50 százaléka a törzsnegyedj és ennek annyiszor egy százaléka a nyugdíjkiegészítés, ahány év szolgálati ideje van. A baleseti járadékot a munkabérátlag megállapításánál ilyen esetben is keresetként kell figyelembe venni.

Az ipari tanuló ösztöndíja

Több olvasónk érdeklődik az iránt, hogy az ipari tanuló mikor és milyen feltételek fennforgása esetén kaphat ösztöndíjat, mennyi annak összege, és mi a következménye az ösztöndíjra vonatkozó szerződés megszűnésének?

A munkaügyi miniszter idevágó rendelete kimondja, hogy a nehezen beiskolázható szakmák szakmunkás-utánpótlásának elősegítése érdekében a tanulóviszonyban álló szakmunkástanuló és a felvételben érdekelt vállalat tanulmányi szerződést köthet. Ebben a vállalat kötelezettséget vállal társadalmi ösztöndíj rendszeres folyósítására, az ipari tanuló pedig arra, hogy tanulóviszonya megszűnése után a vállalatnál munkába lép és legalább annyi ideig dolgozik, ameddig a vállalat a társadalmi ösztöndíj részére folyósította. Ha a vállalat több tanuló oktatását látja el, mint amennyi saját szakmunkás-utánpótlásához szükséges és ezért a tanulóknak csak egy részével köt szerződést, a juttatásból kiharadt tanulónak jogában áll más vállalatnál ilyen tanulmányi szerződés kötni. Ebben az esetben az a

vállalat, ahol az ipari tanuló foglalkoztatva van, a hozzájárulást nem tagadhatja meg.

A társadalmi ösztöndíj összege a szakmától, évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függetlenül egységesen 250 forint, amely a tanuló ösztöndíján, illetve szakmunkásbérére felül illeti meg. Az ösztöndíjat a tanuló egészen addig kapja, amíg a szakmunkásvizsgát leteszi. Ezt megelőzően a szerződés csak akkor bontható fel, ha a tanuló a juttatásra érdemtelenül vált, illetve ha valamelyik szerződő fél részéről szerződésszegés történt.

Ha a tanuló a képzési idő letelte után nem lép a vállalatnál munkaviszonyba vagy a szerződésben meghatározott időt nem tölti le a vállalat a folyósított ösztöndíjat vagy annak egy részét visszakövetelheti.

A végrendelet érvényességének egyes esetei

N. A.-né hajdúböszörményi olvasónk írja: Testvére meghalt, és minden vagyonát örá hagyta. A végrendeletet másik testvére azért akarja megtámadni, mert az aláíró négy tanú közül kettő olyan személy, akik az örökhagyó hozzátartozói és akiknek a javára is történt végrendelet. Az a kérdése, hogy ilyen tényállás mellett ragaszkodhat-e a végrendelethez és annak alapján az örökléshez.

A Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezése szerint az írásbeli magánvégrendelet tanúja vagy más közreműködő személy, illetve hozzátartozója javára szóló juttatás érvénytelen kivéve, ha a végrendeletnek ezt a részét az örökhagyó sajátkezűleg írta és aláírta. Ugyanezen jogszabályi rendelkezés szerint a tanú, illetve a hozzátartozója részére szóló juttatás akkor sem érvénytelen, ha a végrendeletkészítő rajta kívül másik két tanú is működött közre. Az idézett jogszabály tehát két irányú rendelkezést tartalmaz: szabályozza egyfelől a végrendelet tanút, másik felől pedig a végren-

delkezésnél közreműködő személyt, illetve ezeknek hozzátartozója javára szóló juttatás érvénytelenségének eseteit.

A közölt tényállás szerint a végrendelet felolvasás után írta alá az örökhagyó, valamint négy végrendeleti tanú, akik közül két tanú idegen személy. Olvasónk tehát a tényállás teljes valósága esetén ragaszkodhat a végrendelethez és az annak alapján való örökléshez, mert az említett jogszabályi kivételhez folytán a végrendelet annak dacára érvényes, hogy a négy tanú közül kettő az örökhagyó hozzátartozója, a másik két tanú azonban idegen.

Esti párbeszéd

Divat szidni a televíziót. Valaha az számítot a felnőtté válás jelének, ha a gyermeklány titokban kifejtette magát anyja szépítőszerrel, s a fiú rágyújtott az első cigarettára. Újabb ezek mellé besorozhatjuk a televíziót is. Ha egy gyerek koránál idősebbnek akar látszani, akkor szidja a műsort, mert tudja, hogy ezt teszik a felnőttek is, korra, nemre, foglalkozásra való tekintet nélkül. Öszintén szólva nem is drága mulatság lépést tartani ezzel a divattal, az előfizetési díj havonta ötven forint, négytagú családnál tehát fejenként alig több egy tizenévesnél. Ráadásul a televíziót nemcsak a műsoráért szidják, hanem azért is, mert megváltoztatta a családok életét: a legtöbb otthonban adáskapokon alig beszélnek egymással, nem járnak el hazulról annyit, mint azelőtt, mind kevesebb az olyan társas összejövetel, amelyen az emberek egymás véleményére volnának kíváncsiak, ha csak nem egy-egy tévé-műsor vonatkozásában.

Ebben nyilván sok az igazság, de a sok aggodalom és szidalom közepette sem feledhetjük, hogy a televízió mégis csak korunk nagy varázslata. Igaz, a csodát is meg lehet szokni, ha az mindennapos. Szüleink fiatalkorában még elképzelhetetlen lett volna, hogy filmvetítőgéppel nézhetnek otthon mo-

zit, a lakás négy fala között látható az éppen folyó futballmeccs, az úrhajósok szemével figyelhetjük a szédítő magasságból földünket, olyan közelről vehetjük szemügyre a Holdat, mintha csak magunk állnánk rajta. A képernyő jóvoltából szinte megszűnnek a földi és kozmikus távolságok; mi ez, ha nem csoda?

És megszűnhetnek más távolságok is, méghozzá itthon, a mi kis országunkban és éppen a televízió révén, amelyet pedig legtöbbször azzal vádolnak, hogy elszigeteli egymástól a családokat. Kedd este például egyidőben voltunk otthon, a saját képernyők előtt, de ott voltunk a Tiszai Vegyikombinát esti műszakján, bepillantottunk a leninvárosi lakóházakba, az apró település, Ráksi családi otthonaiba, a kocsmába, ahol a férfinép töltötte az időt, s a következő pillanatban már Cibakháza vendégesküdünk a népes Kovács családnál, a szűkszavú Lukács bácsinál és a szőke, fejfájós Katica néniénél. Pontban nyolckor az egész ország hallhatta Ráksi templomának hangszavát, tanúja lehetett Bobi kutyája elajándékozásának, a kocsmázó férj korholásának és műanyag horodok nagyzeműi prélézésének.

Ezt láttuk a tévé „Jó estét, Magyarország!” című körkapcsolásos műsorában. Amellyel kapcsolatban

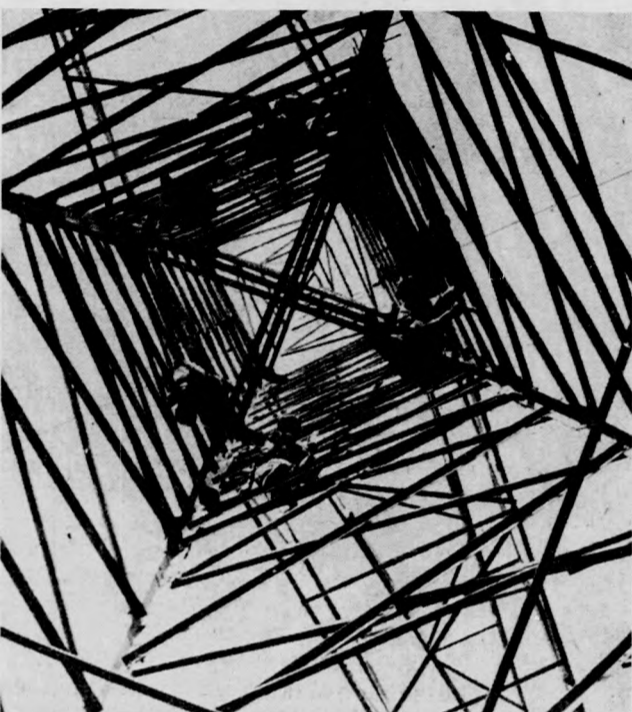
a hivatásos kritikusok tehetnek jogos, bíráló észrevételeket is. Hiszen a kapcsolások olykor akadoztak, előfordultak hanghibák, tapintatlan riporter kérdések. Hagyjuk azonban ezúttal a szakmai mérlegelést, fontosabb ennél az a lehetőség, amelyet a televízió nem most először bizonyított. Azt, hogy általa módunk nyílik ismeretlen honfitársaink mindennapi életének és saját életükről alkotott véleményüknek a megismerésére.

Jó volna ezt a hétköznapi csodát is mihamarabb megszokni. Hogy a televíziótól nemcsak jóffésült, művészi vagy művésziessé, megrendezett vagy agyonrendezett műsorokat lehet várni, hanem olykor a való élet kozmetikázatlan tükrözését is, abban a percben, amikor az történik. Hogy a lakás ház asztalára letett mikrofont bármelyik pillanatban felvehesse a család bármely tagja és több millió ember szemlélő, füle hallatára arról beszélhessen, ami éppen az eszébe jut. Abban a tudatban, hogy ez egyenes adás, élő közvetítés, kivágni vagy elhagyni belőle semmit sem lehet, az elhangzással egy időben hallja az egész ország.

A néző és a szereplő számára még egyaránt szokatlan a demokrácia gyakorlásának ez a közvetlen formája. A műsor folyamán kiderült, hogy a televíziósok már jóval előbb ottjártak a helyszíneken, kiválasztották a családokat, folytatták „előbeszélgetéseket” is, egyszerűen alaposan megszervezték a dolgot. A munkás- és parasztemberek pedig eléggé lámpalázások voltak, érthetően zavarta őket a sok lámpa, a kamera, a mikrofon, a népes stáb, igyekeztek minél előnyösebbnek mutatkozni első nyilvános szereplésük alkalmából, hiszen tudták, hogy milliók figyelik őket. Ezzel együtt becsúztak hibák. Katica néni például zavarában elvtársának nevezte Nixont, de nem szakadt le a plafon, gyorsan ki is javította a szóbotlást.

Akadozott még tehát ez az esti párbeszéd, de annyi baj legyen. Fog ez még jobban is menni. Mert mindent meg lehet szokni, még azt is, hogy az ember a legnagyobb nyilvánosság előtt is természetesen viselkedjék, és mondjon véleményt ország-világ dolgairól.

Árkus József

Festik a távvezeték-traverzeket

Az Országos Villamos Távvezeték Vállalat festő munkacsoportja a Százhalombatta—Inota közötti villamos távvezeték 43 méter magas vastraverzeit festi.

(MTI-fotó — Jászai Csaba felv.—KS)

Bécs-Budapest

Sölyommal a Dunán

Tavaly óta eggyel több madár latható legnagyobb folyónkon, a Dunán. Persze csak madárnevekről van szó: igen súlyos, alumíniumból, vasból készült vízi alkalmatlanságokat neveztek el kedvelt madarainkról. A dunai személyhajózás éveivel ezelőtt forradalmi fejlődött, szárnyashajók hasították a vizet. A sebesség növekedése s ezzel együtt a menetidő csökkentése vonzó a turisták számára, így tavaly újabb szovjet gyártmányú szárnyashajóval gyarapodott a hajópark. A két Sirály nevű mostanában külön utakat bonyolít le, míg a legmodernebb, a Sölyom menetrendszerűen közlekedik Budapest és Bécs között.

A két évvel ezelőtt épített Sölyom kecses alakja első látásra jelezte, hogy nem mindennapi élményben lesz részem, amikor hajóval tehetek meg a Dunán több mint 250 kilométert. Ráadásul szárnyashajóval.

Szárnyashajó! Magam sem tudtam, a valóságban hogyan válik „szárnyassá” a hajó, azaz hogyan emelkedik a víz fölé. Beszállás után rögtön a kis peronrészre mentem, s ott rájöttem a rejtvényre. A két 1000 lóerős motor ugyanis a kikötőtől való távozás után hirtelen kapcsol

teljes sebességre. Ezzel valóságos kiemel a hajótestet a vízből, s a sebesség további megtartásával a jármű speciális szárnyain csúszik. A hajó működési elve tehát egy kicsit megvilágosodott előttem, így a közel ótórás utazás további időtartamára a kabinba mentem. Nem is kabin ez, inkább a repülőgépek utasteréhez hasonlítható. A jármű három nagy részről áll. Elöl a legjobb a kilátás, de a panorámaablakok mindenütt lehetővé teszik a nyugodt szemlést. A repülőűlések hátrahúzóval én is átadtam magam a táj varázslatának. Többször hallottam szíriának hangját. Először ösztönszerűen megijedtem. Később rájöttem, semmi okom az idegeskedésre. A magyar utas szállító hajók közöttik ugyanis dudával, illetve szíriával egymást.

Pozsony, Esztergom, kisebbsé falvak, halászberek, uszályok mellett haladtunk, s az idő is kegyetlenül sietett. Azon vettem észre magam, hogy a rögtönzött kis asztalkákra az uszonnát szolgálják fel. Izletesen elkészített, izlésesen csomagolt és tálat edességet, hideg ételt teával. Az utóbbi csészéjét sülyesztett megoldással rögzítették a tátra, hogy a hajó hullámzó mozgása esetén a vendég ruhájára ne ömöljön a tea.

Utastársaim fürge mozgással ugrottak a jobb oldali ablakokhoz. Hiába, Visegrád híre jóval határainkon túlra jutott. A turisták legnagyobb része ugyanis a tengeren túlról érkezett. Elragadtatással beszéltek a Duna-kanyar magával ragadó szépségéről. Még az idő is kedvezett, a Duna egyik legszebb szakaszán áthaladtunkkor kisütött a nap. A fényképezőgépek kattánásaiban azonban másfajta kattánás is vegyült. Erre Kiss Béla, a Sölyom kapitánya adott választ:

— A hajót hidraulikus kormányzással látták el. Ez azt jelenti, hogy olajnyomású szelepek segítségével fordul a hátsó irányító lapát. A legkorszerűbb kormányzási technikai követelményeknek megfelelően hidraulikus berendezésünkkel gyors manőverezési képessége van hajónknak. Ez feltétlenül szükséges, hiszen átlagsebességünk 60 kilométer.

A kormányállásból a Duna rejtett tulajdonsága észrevehetővé vált számomra is. A folyó ugyanis helyenként sekély, gázlós. Ilyen helyeken a hajók megfeneklenek. A bóják azonban segítenek, és mint kilométerkövek jelzik az utat. Jobb oldalon piros, balra pedig fekete jelzők

mutatták a kormányosnak a helyes utat. Érdekes módon ez nem a Duna képezetbeli közep-vonalában fut, hanem éppen a gázlók miatt — sokszor eltér ettől, megközelíti a partokat. Ezt a hajót egyébként sem veszélyezteti a könnyű megfeneklés, mert merülése kicsi, 180 centiméteres budapesti vízállásnál már közlekedhet. A május 6-tól szeptember 11-ig tartó rendszeres közlekedése alatt a jelenlegi vízszintet figyelembe véve, előreláthatólag nem lesz szükség indulási tilalom kiadására.

A Budapesttel örökönt összeköttetésbe lépő rádióistisz nyugodtan vette le fejhallgatóját. Valóban nincs már szükség rá, feltűntek Budapest hídjai, az Országház. A turisták ismét az ablakoknál álltak. Az ismerős dal jutott eszembe: Budapest, Budapest, te csodás!

Kikapcsolták a hajó motorjait, csendesen simul a Sölyom a Belgrád rakparti kikötőhöz. Az érdeklődő turisták kisdíjak szelburdiságával tódultak ki az ajtó. A megpihent Sölyom piros-fehér-zöld színű zászlója is szeliden lebegett a gyenge szélben. A kikapcsolt motor pedig utolsó pöfögésében is mintha ezt mondaná: mindenütt jó, de legjobb otthon!

Oltványi Tamás

Zongo

Egy k

szorítja

terembe

— All

Elhall

De a

még ben

letekben

száj még

nincs az

megakad

Aztán

minden

vagy ah

pi Együt

az együt

di bácsir

— Ezt

és új

felizzik

ismét „a

— Ma

zés. Erte

Minde

arkifeje

nának

mindez

son, ahh

sok mur

Dr. Be

betevéd

mondják

hogy mo

készülve

nek”, m

Szeretne

gyon jó

önmagu

— terme

nak ann

recent,

viselik e

nagy érd

— Al

Ismet

áll a tár

ütött a

gen kipi

gyereke

kat a tá

számokr

rosszul

„állj”.

di:

— Mu

bácsi?

— Mu

Ugy t

telmüen

ni kurtá

ban reag

— Mé

kéztart

Igencs

Most m

egész, n

gondolk

ra irány

latra.

Egyke

felelőb

nyok a

felhang

szájárol

„Hoss

nek ...

— Ha

ki a sz

Ujra

nem eg

tudná

szor! E

gyon s

termés

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Tánc, tánc, gyönyörűség...

A „Ki mit tud?” döntőjében a Debreceni Népi Együttes

Zongoraszó.

Egy kislány az ablakvédő rácshoz szorítja az arcát, és néz, néz be a terembe, ahol táncolnak most.

— Alljunk meg, nem volt jó!
Elhallgat a zene, megáll a tánc.
De a végig nem táncolt ritmus még bent feszül a lábokban, az izületekben, minden porcikában. Muszáj még tenni néhány mozdulatot, nincs az a fegyelem, amely ezt megakadályozhatná.

Aztán csend van végül, és már minden szem a mesterre figyel, vagy ahogyan ő, a Debreceni Népi Együttes tagjai dr. Béres András, az együttes vezetőjét hívják: Bandi bácsira.

— Ezt a részt még egyszer kérem. És újra szól a zongora, és újra felizzik a tánc. Aztán Béres András ismét „állj”-t mond:

— Marika, ez játék kergetőzés. Erted? Játszani kell, játszani! Minden mozdulatnak, minden arckifejezésnek, minden szemvillanásnak jelentősége van. S hogy mindez együtt legyen, együtt hasson, ahhoz szinte elképzelhetetlenül sok munka kell.

***

Dr. Béres András és a kis irodába betévedő táncos lányok és fiúk mondják a szusszanásnyi szünetben, hogy most, a „Ki mit tud?”-döntőre készülve mindennap „tréningeznek”, mindennap tartanak próbát. Szeretnének nagyon, de igazán nagyon jól szerepelni. Elsősorban önmagukkal szembeni igény ez, ám — természetesen — tudatában vannak annak is, hogy a várost, Debrecent, s egyben a megyét is képviselik ezen a szinte mindenki által nagy érdeklődéssel kísért fórumon.

***

— Állj!
Ismét elhallgat a zene, ismét megáll a tánc. A verejték már régen átütött a trikókon, az arcom már régen kipirultak, a döntőre készülő gyerekek már régen átadták magukat a táncnak. Ugy tűnik, megszünt számukra minden. És ilyenkor rosszul esik, ha elhangzik az az „állj!”. Valaki halkán meg is kérdi:

— Muszáj ezt ismételni. Bandi bácsi?

— Muszáj.
Ugy tűnik, a táncosok nem egyértelműen örülnek a rövid, mondhatni kurta válasznak. A mester azonban reagál a hangulatra:

— Még azt sem tisztáztuk, azt a kéztartást, kifordulást előtt.

Igencsak kellett ez a néhány szó. Most mindenki beszél, olyan az egész, mint egy kollektív hangos gondolkodás, amely most egy témára irányul, arra a bizonyos mozdulatra.

Egkettőre megtalálják a legmegfelelőbbet, és újra kialakítják a lányok a kört, Borka Edit ujjai alatt felhangzik a zongoraszó, a táncosok szájáról meg az ének:

„Hosszú szára van a cseresznyének...”

— Hamis! Te meg, kisfiam, nyisd ki a szád!

Újra kezdik, és mert még mindig nem egészen jó, ismét újra... Ki tudná számolni, hányszor és hányszor! Erre csak az képes, aki nagyon szereti a népi táncot. De ez itt természetes. Itt mindenki nagyon

szereti, annyira, hogy szinte élete a tánc.

„Élete a tánc”...
Többféleképpen is lehet érteni ezt, pontosabban: többféleképpen. És az emberek így is vannak ezzel. A döntőbe jutás kapcsán hallottunk néhány megjegyzést, körülírtan vagy egyenesen, de a lényege mindnek ugyanaz: „Profik”. Már-már a Debreceni Népi Együttes tagjai.

— Mi az igazság?
Az együttes vezetőjét nem lepi meg a kérdés. De nem is zavarja.

— Magam is hallottam már ilyen

elhalkul a nevetés, a mester befejezi: — ... hogy nem lehet velük foglalkozni.

Megy tovább a próba, a lányok száján felcsendül az ének:

„Göndör haja van a szeretőmnek, göndör haja, szép fekete szemem...”

És táncolnak, úgy táncolnak, hogy nézni gyönyörűség.

Aztán újra dr. Béres András:

— Gyerekek, arra kell vigyázni... János, ne így tartsd a kezét. Ugy kell tartani, hogy lásd a szemed sarkából... A kezéd...! Hova viszed a kezéd?!

megjegyzéseket. Mit mondjak. En örülök neki. Mert a mi szóhasználatunkban a „profi” nemcsak azt jelenti, hogy valaki hivatásos versenyző, illetve a mi esetünkben — táncos, hanem azt is, hogy nagyon tudja azt, amit csinál. En magam — minden beképzettség vagy nagyképeség nélkül — úgy érzem, hogy a mi esetünkben egyértelműen az utóbbiról van szó. Ezzel kapcsolatban még csak annyit: a mostani együttes — sok igazán egyszerű „előd” után — talán a legtehetségesebb. És hogy mennyire így van ez, azt sok-sok eredmény igazolja.

Arról a bizonyos profizmusról meg csak annyit: az együttes minden tagja dolgozik vagy iskolába jár. A szóadvizkésztől a mérnökig, általános iskolásoktól az egyetemi hallgatóig. — Az élet sokok területéről jönnek próbára a táncosok délután öt órakor, és próbálnak, gyakorolnak fáradhatatlanul három-négy órán át heti három alkalommal. (Talán mondani sem kell: nem „csinált” állásokról van szó, nem „korom” tanulásról. Mindenki jól megállja a helyét a saját területén, és ez itt teljesen természetes dolog, mi több, egyik feltétele is annak, hogy tagjai lehetnek az együttesnek.)

— Bandi bácsi, mindig csak a lányok gyakorolnak...

— Valóban, jó ideje már — pihenőre kényszerültek a fiúk, most ezellen protestál egyikük. De Béres Andrásnál készen áll a válasz.

— Nem tehetek róla, ha a fiúk olyan idétlenek, hogy...
A lányok hangos nevetése félbeszakítja a megkezdett mondatot, nevetnek a fiúk is. Aztán, amikor

— A „Ki mit tud?”-döntőben mi lesz a műsora az együttesnek?

— Budai-Béres: Nyírségi táncszvit.

— Mire számíthatnak a debreceniek, ha majd este szurkolnak a képernyő előtt?

— Arra, hogy mi mindent megtesszünk a sikeres szereplésért. Arra, hogy szeretnénk nagyon jól szerepelni. Mi ezúttal másodszer veszünk részt „Ki mit tud?”-on. Ezerkilencszázhatvankettőben a közép-döntőbe jutottunk, most a döntőbe. És bízunk a további sikerekben is. Már említettem: úgy érzem, ilyen jó, ennyire „együtt” még sohasem volt az együttes, és az is optimizmussal tölt el bennünket, hogy egyszerű zenekarunk van, ragyogó művész a vezetője, Budai Aladár, s ugyanezt mondhatjuk el a primásokról, Benczi Gyuláról és Jeremiás Béláról is.

— Mára befejeztük, mindenki haza, sipirc! Otthon már kiosztották a pizsamát!

Ma, július 8-án a „Ki mit tud” döntőjében szerepel a Debreceni Népi együttes.

— En magam — úgy érzem, nagyon sok debreceni és megyei népi-tánc kedvelő, -szerető ember nevében is — őszintén kívánok sok sikert ezeknek a nagyon kedves és igazán rokonszenves lányoknak és fiúknak.

Kun Tibor

Munkásművelődés

Az utóbbi néhány esztendőben több fontos tanácskozást rendeztek a közművelődésről. Az országos népművelési konferencia, az országgyűlés kulturális bizottsága, a művelődési otthonok vezetőinek országos fóruma — hogy csak a legjelentősebbeket említsük — vitatta a továbblépés lehetőségeit. Nem véletlenül. A felszabadulást követő évek látványos előretörése után lelassult a művelődés tempója. Az alapvető társadalmi változás eredményeként, ma senki előtt nincs elzárva a kultúra, de tény, hogy az emberek — családi, származási, iskolázottsági és munkahelyi körülményektől függően — nagyon különböző mértékben élnek a művelődési lehetőségeikkel.

Noha az általános iskola nyolc osztályának elvégzése kötelező és ingyenes, a ma 15—49 éves népességből 1,6 millió mégsem rendelkezik általános iskolai végzettséggel. A huszonöt éven aluli ipari-fizikai munkások huszonegy százaléka nem fejezte be az általános iskolát, és ezzel az alpműveltséggel a munkások ötven százaléka sem rendelkezik.

A munkáscsaládok gyermekeinek továbbtanulását az anyagi lehetőségek és a meglévő kulturális igények egyaránt befolyásolják. Nagyon sok családban szükség van a gyerek mielőbbi keresetére. Másutt egyszerűen a kulturális igények hiányoznak. De akadályozója az előbbel kapcsolatban az iskolahálózat máig is kedvezőtlen helyzete, a kézműszakos tanítás is. És változatlanul mostoha körülmények között folyik a szakmunkástanuló-képzés, amelynek keretében a munkásosztály utánpótlásának oktatása, nevelése folyik.

A munkásosztály egyes rétegeinek művelődési helyzete az átlagoshoz képest is rendkívül rossz. Ez mindenekelőtt a bejáró munkásokra, valamint a segédmunkásokra és — sok erőfeszítés ellenére — az építőipar munkásaira vonatkozik.

Jelenleg mintegy nyolcszáz ezer bejáró munkást tartanak nyilván. E munkástömegek a fővárosban és a nagyobb városokban hozzák létre a termelési értéket, az adót is a fővárosi vagy a városi szerveknél róják le utánuk az üzemek. Ugyanakkor szociális, kommunális és kulturális igényeik a falvakban jelentkeznek, ezt azonban a lakóhely — megfelelő koncentrált anyagi erők hiányában — nem tudja vállalni. A helyzet súlyosbítja az utazással töltött órák elvesztésén túl az a tény, hogy a bejárók többsége iskolázatlan, betanított vagy segédmunkás. Munkahelyük sem ösztönzi őket általános és szakmai műveltségük növelésére, ennek következtében kulturális igényeik is alacsonyabbak. A megalapozó általános és szakmúveltség híján a bonyolult termelési-üzemi körülmények közé kerülő munkás nem lehet teljes értékű tagja munkahelye kollektívájának. Sürgető igény tehát mielőbbi bevonásuk a közművelődésbe! Hiszen csak a kulturáltabb munkaerő válik igazán alkalmassá a tudományos-technikai forradalom vívmányainak befogadására, elsajátítására, új technika, technológia, termelés-szervezés megvalósítására.

Sokak jogos kérdése: mi az oka a kulturális fejlődés lassúbbodásának? A probléma sokrétű és összetett. A munkásosztály gyorsan növekvő létszámával nem tartott lépést a közművelődés intézményi hálózatának fejlődése. Ennek következtében közművelődésünknek még korántsem sikerült az igényeknek megfelelő differenciált művelődési lehetőséget biztosítani. Csökkent a tanulás, az önképzés társadalmi megbecsülése is. Ugyanakkor az életszínvonal emelkedésének hatására a háztartások civilizálódása nem mindig hat pozitív irányba: a nagyobb családi beruházások elvonják az anyagi eszközöket és az időt a művelődéstől. Az emberek egy része ma a civilizációs eszköztár gyarapításáért él, dolgozik, és nem azért korszerűsíti az életét, hogy ezzel sokoldalú emberi,

szakmai, kulturális fejlődését könnyítse meg.

A műveltség bizonyos fajta fokmérője az olvasottság: e tekintetben hazánk nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő helyet foglal el. A nagy fejlődés ellenére azonban a családok fele egyáltalán nem vásárol könyvet és a felnőtt lakosságból mintegy hárommillió egyáltalán nem olvas. Ezek nagyobb része — sajnos — munkás és paraszt. Nem olvas — furcsának tűnő ellentmondás: de ugyanakkor rádiót hallgat, televíziót néz, vagyis látóköre tágul, ismeretanyag gyarapszik s így műveltsége is lényegesen magasabb, mint húsz-harminc esztendővel ezelőtt a nem olvasó emberé.

Furcsának tűnő ellentmondás az is, hogy a művelődés iránti igény és a meglévő igények kielégítésének a lehetősége akkor csökken, amikor fokozatosan nő az emberek szabad ideje. Jelenleg már kétféle ember dolgozik 44 óras munkaidőben, ami azt jelenti, hogy kétféle ember két szabad szombatot jut havonta. Am ma még a megnövekedett szabad időnek csak kis töredékét használják kulturálódásra. Egylőre még messze vagyunk attól, hogy az emberek szokásává tegyük, hogy szabad idejében művelődjék.

Mi hát a továbblépés útja? Erre a kérdésre keresték a választ a már említett országos tanácskozásokon, amelyek előkészítői a készülő népművelési törvénynek.

A közművelődés munkásainak egyik legfontosabb feladata: megtalálni azokat a módokat — a klubszerű foglalkozások, szakkörök és tanfolyamok bővítésével — amelyek vonzó módon, az eddiginél hatékonyabban segítik el az emberek műveltségi szintjének emelését.

Tovább kell növelni a szocialista munkabrigádok közművelődési tevékenységét, mert így létrejöhettek a közművelődésnek olyan természetes elemi egységei, amelyek nemcsak a munkatevékenységben fejleszthetik tagjaikat, hanem befolyásolják érdeklődésüket, szabadidő felhasználásukat is. Napjainkban már százötvenezer kollektívában egymillió-kétszáz ezer dolgozó törekszik a szocialista brigádmozgalmat hármas céljának megvalósítására, s fejt ki közös és rendszeres tevékenységet feladataik tökéletesebb ellátása, általános és politikai önművelés érdekében. A brigádok többsége művel, politikailag tapasztalt munkások vezetésével tevékenykedik. Elsősorban az ő feladatuk, hogy a szakmai műveltség folyamatos és rendszeres növelése mellett az eddiginél is nagyobb figyelmet fordítsanak, egészen a műveltsétek megismeréséig, a korszerű általános műveltség gyarapítására.

A művelődés termelési tényező. Ez azt jelenti, hogy a közművelődésért a gazdasági vezetőknek is sokkal többet kell tenniük. Részt kell vállalniuk a kulturális létesítmények fenntartásában, a művelődést szolgáló eszközök gyarapításában. A kezdeti lépések már megtörténtek: mind több olyan ipari nagyüzem mutat készséget a falusi közművelődés támogatására, amely munkáltszámának egy részét — és nem is kis hányadát — falun élő emberek köréből toborozta. Biztató, hogy egyre nő azoknak a gazdasági vezetőknek száma, akik megértik: a munkás-ság cselekvő, közvetlen társadalmi, közéleti tevékenységéhez, részvételéhez elengedhetetlen feltétel a szakmai ismeretek állandó bővítése mellett az általános műveltség gyarapítása is.

A közművelődésről folytatott viták, tanácskozások még nem fejeződtek be. Így az előbbel kapcsolatban még született meg a végleges válasz. Egy azonban már most bizonyos: az eddiginél többet, sokkal többet kell tenni a munkások műveltsége gazdagításának érdekében. Ehhez kívánunk segítséget nyújtani az eddigi vitákban elhangzott, s a még ezután elhangzó ötletek, javaslatok, észrevételek.

Prukner Pál

AZ ORSZÁGOS NYÁRI TÁRLAT ANYAGÁBÓL

Józsa János: A csodálatos mandarin (Fotó: Zoltay — Dokumentációs Stúdió)

**MÁV VILLAMOS FELSŐVEZETÉK
ÉPÍTÉSI FŐNÖKSÉG**

**RÁKOS-NAGYKÁTA-SZOLNOK
-BÉKÉSCSABA VASÚTVONAL
VILLAMOSÍTÁSI MUNKÁIHOZ
JÓ KERESÉTI LEHETŐSÉGGEL
FELVÉTELRE KERES**

férfi és női segéd munkásokat,
nehézszerelőket, felsővezeték-
szerelő szak- és segéd munkásokat.
Ingyenes elhelyezés a munkásszálláson.
14 órás munkahét, minden szombat szabad.
JELENTKEZÉS LEVÉLBEN:

**MÁV VILLAMOS FELSŐVEZETÉK
ÉPÍTÉSI FŐNÖKSÉG**
Budapest X., Kőbánya-felső pu.

SZEMÉLYZETI CSOPORT

**FONODAI MUNKÁRA
FELVESZÜNK**

FONÓ SZAKMUNKÁSNÖKET
és 16 évet betöltött nőket betanulóknak.

Betanulási idő 1 hónap.

Bérezés betanulási időre: 1200 Ft

Betanulási idő után: 1900-2500 Ft

kereseti lehetőség.

Kéthetenként szabad szombat.

Vidéki dolgozók részére szállást és ágyneműt
biztosítunk.

Bővebb felvilágosítást levélben is adunk.

Cím:

PAMUTTEXTILMŰVEK FONÓGYÁRA,
Budapest XI., Bocskai u. 90.
munkaügyi osztály.

Védje árúját esőtől, napfénytől!

MOST VÁSÁROLJON

**CSEPEL • IFA
ZIL • GAZ**

és egyéb típusú tehergépkocsikra
és pótkocsikra takaró ponyvát.
Nagy választékban
kaphatók kenderáru-raktárunkban.

AGROKER VÁLLALAT

Debrecen, Hámán Kató u. 9. szám

Telefon: 11-923

**AZ
EGYESÜLT
IZZÓ RT.**

gyakorlattal rendelkező

**építész-
technikust**

alkalmaz a
hajdúböszörményi gyára
beruházási munkáinak
műszaki ellenőrzésére.

Jelentkezéseket
eddig működés
és fizetési igény meg-
jelölésével írásban az
EIVRT.

**ALKATRÉSZZYÁR
HAJDUBÖSZÖRMÉNY.**
Kinizsi tér 1. szám
személyzeti osztályra
kell leadni.

Érettségizett fiatalokat kirakatrende-
zői munkára felvesszünk. Jelentke-
zés: Vegyiparicikk-kiskereskedelmi
Vállalat munkaügyi osztályán,
Debrecen, Kossuth u. 12-14.
Több éves gyakorlattal rendelke-
ző festő szakmunkást felvételre keres a
Hajdúsági Bőrgyár. Jelentkezés:
Debrecen, Vágóhid utca 3. szám.
AGROKER Vállalat állandó mun-
kára vezető állású dolgozó mellé
gyakorlott gyors- és gépjármű alka-
maz. Fizetés megegyezés szerint.
Jelentkezés: Vágóhid u. 7. sz. alatt.
A Hajdú-Bihar megyei Allator-
galmi és Húsiipari Vállalat azonnali
belpésszel felvesz 1 fő gépkocsi-
szerelőt és egy fő segéd munkást.
Jelentkezés: Debrecen, Rigó utca
4. szám. A szállítási osztályon.

**A HAJDÚ MEGYEI
ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT**

**ÉPÍTÉSZ.
ÉPÜLETGÉPÉSZ
ÉPÍTŐ-VILLANYSZERELÉSI**
szakon végzett szakközépiskolai
végzettséggel rendelkezőket

alkalmaz

Jelentkezés személyesen önéletrajz leadása mellett,
Erdi László osztályvezetőnél. Kálvin tér 9-11. szám,
IV. emelet 428.

Férfi segéd munkást, éjjeliőrt fel-
vesz az Alföldi Nyomda, Böször-
ményi út 6.
Önálló vállalati jogtanácsost ke-
resünk. Jelentkezés írásban ön-
életrajzzal csatolva. „Kereskedelmi
Vállalat” jellegre a kiadóra.
A Városi Tanács Költségvetési
Uzeme felvesz megfelelő vizsgával
és építőipari gyakorlattal rendel-
kező raktárvezetőt, anyagkönyvel-
őt, gépkocsiszerelőket, építőipari
segéd munkást, nyugdíjast is. Je-
lentkezés: Bartók B. út 61. Fel-
vesz továbbá vizsgázott könnyű-
gépkocsiszerelőt és aszfaltozó szakmun-
kást. Jelentkezés: Monostorpályi
út 39.
Gépkocsivezetőt Berettyóújfal-
u. postafőnöki szolgálatra. „D”
vizsgával rendelkezőket Debrecen-
ben tehergépkocsira és autóbuszra
váltó vidéki munkahellyel, gyako-
rlott gépjármű-szerelőket, vala-
mint határozott időre őrpórtáso-
kat felvesszünk. Postai Gépjármű
Szállítási Üzem, Debrecen, Péterfia
u. 49.
Fa-, Fém- és Építőipari Szövet-
kezet, Berettyóújfalú, felvételre ke-
res asztalos, lakatos szak- és be-
tanított munkásokat, valamint fa-
ipari gépmunkásokat. Jelentkezés
a szövetkezet telephelyén, Berety-
óújfalú, Dózsa György u. 45.
Érettségizett vagy közgazdasági
technikumot végzett lányokat el-
adónak, valamint férfi segéd munk-
kást és 6 órai munkára takarító-
eljárót azonnali belpésszel alkalm-
azzunk. Jelentkezés: „Kereskedelmi
vállalat 447025” jellegre a Hir-
detőbe kérjük.

FELVESZÜNK

gépész- vagy vegyészmunkásokat
minőségi ellenőri munkakörbe,
géplakatosokat,
férfi és női betanított munkásokat.

HUNGÁRIA MŰANYAG-FELDOLGOZÓ VÁLLALAT

DEBRECEN, KISHEGYESI ÚT.

Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Dolgozókat alkalmaznak

Géplakatos szakmunkásokat, vil-
lástargonca-vezetőt és férfi betani-
tott munkásokat felvesz a Debreceni
Fémfeldolgozó Ipari Szövetke-
zet, Debrecen, Vágóhid u. 3/A.
Közműveseket, segéd munkásokat,
kubikosokat jó kereseti lehetőség-
gel felvesszünk. Építőipari Szövet-
kezet Debrecen, Hatvan u. 58.
8 általános iskolát végzett férfi
és női dolgozókat felvesszünk, akik
díjmentesen kázankezelőnek
kiképzünk, továbbá kezdő lakato-
sokat és szentérfi segéd munkásokat.
Jelentkezni lehet TITÁSZ Erőmű,
Debrecen, Mikepercési út 1.
A Gyengélnézők Általános Isko-
la és Nevelőotthona igazgatója dol-
gozókat keres az alábbi állások
betöltésére: portás július 15-1. gyako-
rlott adminisztrátor július 20-1.
könyvelő, raktáros, élelmiszer-ve-
ző, apolonó, szakácsnő, főzőnő,
konyhalány, villany-, víz- és gáz-
szerelő szakmunkás, beszerző há-
zimunkás (férfi munkaeső), hiva-
talségéd, mosónő, kertész augusz-
tus 1-1. gyermekfelügyelő (férfi és
női munkaeső) augusztus 15-1. bel-
pésszel. A jelentkezéseket az isko-
la igazgatójához címezve 1972. július
20-ig, Debrecen, Lovasgyűlési u.
3. sz. alá kérjük leadni.

Gépkötőket hárommunkások
munkakörbe jó kereseti lehetőség-
gel, valamint portásokat és 1 fő
villany szerelőt felvesz a Finomkötő-
tőrtáru-gyár, Debrecen, Görbe u. 4.
Villanyhegesztő szakmunkásokat,
betanított villanyhegesztőket, vala-
mint éjjeliőrt azonnali felvesszünk.
Mezőgazdasági Gépgyár üzemgaz-
dasági osztály. Debrecen, Hid u.
4-6. sz.

Építőipari segéd munkásokat, női
dolgozókat felsőbőr-gyártáshoz be-
tanított munkakörbe felvételre ke-
res a Hajdúsági Bőrgyár. Jelentke-
zés: Debrecen, Vágóhid u. 3.
A Debreceni Orvostudományi
Egyetem felvételre keres fiatal
építészmérnököt, műszaki ügyinté-
zői munkakörbe. Jelentkezés ön-
életrajzzal az egyetem főmérnöké-
nél.

A Lőrinci Fonó felvételt hirdet 15
éven felüli lányok részére! A betanulási
idő 1 hónap, kereset: 1700-
2100 Ft a betanulás után. Vidéki
lányok részére szállást biztosítunk.
Cím: PIV Lőrinci Gyára, Budapest
XVIII., Gyömrői út 85-91.

Marós, lakatos, hegesztő szak-
munkásokat, faipari gépmunkáso-
kat, betanított drótfonókat, segéd-
munkásokat és 16 éven felüli diák-
fiúkat felvesz a Mezőgazdasági
Felszerelések Gyártó Ipari Szövet-
kezet, Debrecen, Hatvan u. 58.
Debreceni Állami Gazdaság bá-
dogos szakmunkást felvesz. Je-
lentkezés a gazdaság központjában
az építésvezetőnél.

A Hajdú-Bihar megyei Gabona-
feldolgozó és -feldolgozó Vállalat
közgazdasági technikum végzett
alkalmaz, Jelentkezni lehet szemé-
lyesen a vállalat munkaügyi osz-
tályán, Debrecen, Széchenyi u. 13.
Hidguburkoló parkettás, asztalos
szakmunkásokat azonnali belpéss-
zel felvesszünk. Debreceni Építő-
ipari Szövetkezet, Hatvan u. 43. II.
sz. fő-építésvezetőnél.

Hajdú-Bihar megyei Tanácsai Építő-
ipari Vállalat azonnali felvesz admi-
nistrációban jártas gyors- és gépjá-
ró és bérletszámoló, hajdúnánási
közvetítő művezetőt és teljesít-
ményszámoló. Jelentkezés: Si-
monffy utca 34.

Felvezünk feldolgozóhoz női és
férfi segéd munkásokat, gépkocsi-
szerelőket, autóvillamosági mű-
szerészt. BARNEVAL, Debrecen,
Diószegi út 1. sz.

Kezdő szakmunkást alkalmazunk
tmk-villany szerelő munkára, Fizet-
és megegyezés alapján. Jelentke-
zés: CHEMICAL, Debrecen, Mo-
nospályai út 5.

Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari
Vállalat előkészítői munkakörbe
alkalmaz gyakorlattal rendelkező
építész, mélyépítési és erősáramú
villamos szakon végzett, techniku-
si oklevéllel rendelkezőket. Jelent-
kezés személyesen, önéletrajz le-
adása mellett Andrejkovics István
osztályvezetőnél. Kálvin tér 11.
VII. em.

Lányokat 15 év felett fonó, sző-
vő átképzősként, valamint férfiakat
18 évtől betanított munkaként
felvesszünk. Szállást biztosítunk.
Levélben jelentkezésre részletes
tájékoztatót adunk. Újpesti Gyap-
jűszövőgyár, Budapest IV., Berni
út 1.

Építőipari anyagismerettel ren-
delkező anyagkiadó felvesszünk.
Jelentkezés: Szakipari és Kislakás-
építő Ipari Szövetkezet, Debrecen,
Pásti utca 5.
Szobafestő, mázoló szakmunkást
felvesz az Agrártudományi Egyet-
em Tangazdasága. Jelentkezés:
Böszörményi út 138.
A debreceni Finommechanikai
Vállalat portást keres felvételre,
azonnali belpésszel. Debrecen,
Szabadság útja 92.
A MÁV Távközlési és Biztosító-
berendezési Építési Főnökség Bp.
XIV., Tatai u. 3. felvesz állandó
munkára, változó munkahelyre ká-
belárkósó és -fektető munkáso-
kat. Fizetés és kedvezmények a
MÁV kollektív szerződés alapján.
Felvételi korhatár: 18-50 évig. Je-
lentkezés: írásban a fenti címre;
születési idő, anyja neve, személyi
igazolvány száma, lakáscím feltűn-
tetésével. Ezen adatok birtokában
felvételre utazási jegyet küldünk
és bővebb felvilágosítást adunk.

A Hajdú-Bihar megyei Gabona-
feldolgozó és -feldolgozó Vállalat
debreceni telephelyén gabonaát-
vevő raktárosokat, valamint gabo-
naátvételnél közreműködő mész-
eszt vesz fel. Jelentkezni lehet
Debrecen, Hámán K. u. 17.
Művezetői vizsgával rendelkező
építőipari művezetőt, valamint
építőipari munkában jártas segéd-
munkásokat felvesz az Új Elet
Műsz. Hajdúhadházi, dr. Földi Já-
nos u. 32.
Autó-, motorszerelő szakmunká-
sokat felvesszünk. Belkereskedelmi
Szállítási Vállalat, Debrecen, Er-
zsébet u. 17.

Építőipari anyagismerettel ren-
delkező anyagkiadó felvesszünk.
Jelentkezés: Szakipari és Kislakás-
építő Ipari Szövetkezet, Debrecen,
Pásti utca 5.
Szobafestő, mázoló szakmunkást
felvesz az Agrártudományi Egyet-
em Tangazdasága. Jelentkezés:
Böszörményi út 138.
A debreceni Finommechanikai
Vállalat portást keres felvételre,
azonnali belpésszel. Debrecen,
Szabadság útja 92.
A MÁV Távközlési és Biztosító-
berendezési Építési Főnökség Bp.
XIV., Tatai u. 3. felvesz állandó
munkára, változó munkahelyre ká-
belárkósó és -fektető munkáso-
kat. Fizetés és kedvezmények a
MÁV kollektív szerződés alapján.
Felvételi korhatár: 18-50 évig. Je-
lentkezés: írásban a fenti címre;
születési idő, anyja neve, személyi
igazolvány száma, lakáscím feltűn-
tetésével. Ezen adatok birtokában
felvételre utazási jegyet küldünk
és bővebb felvilágosítást adunk.

A Hajdú-Bihar megyei Gabona-
feldolgozó és -feldolgozó Vállalat
debreceni telephelyén gabonaát-
vevő raktárosokat, valamint gabo-
naátvételnél közreműködő mész-
eszt vesz fel. Jelentkezni lehet
Debrecen, Hámán K. u. 17.
Művezetői vizsgával rendelkező
építőipari művezetőt, valamint
építőipari munkában jártas segéd-
munkásokat felvesz az Új Elet
Műsz. Hajdúhadházi, dr. Földi Já-
nos u. 32.
Autó-, motorszerelő szakmunká-
sokat felvesszünk. Belkereskedelmi
Szállítási Vállalat, Debrecen, Er-
zsébet u. 17.

Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari
Vállalat előkészítői munkakörbe
alkalmaz gyakorlattal rendelkező
építész, mélyépítési és erősáramú
villamos szakon végzett, techniku-
si oklevéllel rendelkezőket. Jelent-
kezés személyesen, önéletrajz le-
adása mellett Andrejkovics István
osztályvezetőnél. Kálvin tér 11.
VII. em.

Lányokat 15 év felett fonó, sző-
vő átképzősként, valamint férfiakat
18 évtől betanított munkaként
felvesszünk. Szállást biztosítunk.
Levélben jelentkezésre részletes
tájékoztatót adunk. Újpesti Gyap-
jűszövőgyár, Budapest IV., Berni
út 1.

Építőipari anyagismerettel ren-
delkező anyagkiadó felvesszünk.
Jelentkezés: Szakipari és Kislakás-
építő Ipari Szövetkezet, Debrecen,
Pásti utca 5.
Szobafestő, mázoló szakmunkást
felvesz az Agrártudományi Egyet-
em Tangazdasága. Jelentkezés:
Böszörményi út 138.
A debreceni Finommechanikai
Vállalat portást keres felvételre,
azonnali belpésszel. Debrecen,
Szabadság útja 92.
A MÁV Távközlési és Biztosító-
berendezési Építési Főnökség Bp.
XIV., Tatai u. 3. felvesz állandó
munkára, változó munkahelyre ká-
belárkósó és -fektető munkáso-
kat. Fizetés és kedvezmények a
MÁV kollektív szerződés alapján.
Felvételi korhatár: 18-50 évig. Je-
lentkezés: írásban a fenti címre;
születési idő, anyja neve, személyi
igazolvány száma, lakáscím feltűn-
tetésével. Ezen adatok birtokában
felvételre utazási jegyet küldünk
és bővebb felvilágosítást adunk.

A Hajdú-Bihar megyei Gabona-
feldolgozó és -feldolgozó Vállalat
debreceni telephelyén gabonaát-
vevő raktárosokat, valamint gabo-
naátvételnél közreműködő mész-
eszt vesz fel. Jelentkezni lehet
Debrecen, Hámán K. u. 17.
Művezetői vizsgával rendelkező
építőipari művezetőt, valamint
építőipari munkában jártas segéd-
munkásokat felvesz az Új Elet
Műsz. Hajdúhadházi, dr. Földi Já-
nos u. 32.
Autó-, motorszerelő szakmunká-
sokat felvesszünk. Belkereskedelmi
Szállítási Vállalat, Debrecen, Er-
zsébet u. 17.

Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari
Vállalat előkészítői munkakörbe
alkalmaz gyakorlattal rendelkező
építész, mélyépítési és erősáramú
villamos szakon végzett, techniku-
si oklevéllel rendelkezőket. Jelent-
kezés személyesen, önéletrajz le-
adása mellett Andrejkovics István
osztályvezetőnél. Kálvin tér 11.
VII. em.

Lányokat 15 év felett fonó, sző-
vő átképzősként, valamint férfiakat
18 évtől betanított munkaként
felvesszünk. Szállást biztosítunk.
Levélben jelentkezésre részletes
tájékoztatót adunk. Újpesti Gyap-
jűszövőgyár, Budapest IV., Berni
út 1.

Építőipari anyagismerettel ren-
delkező anyagkiadó felvesszünk.
Jelentkezés: Szakipari és Kislakás-
építő Ipari Szövetkezet, Debrecen,
Pásti utca 5.
Szobafestő, mázoló szakmunkást
felvesz az Agrártudományi Egyet-
em Tangazdasága. Jelentkezés:
Böszörményi út 138.
A debreceni Finommechanikai
Vállalat portást keres felvételre,
azonnali belpésszel. Debrecen,
Szabadság útja 92.
A MÁV Távközlési és Biztosító-
berendezési Építési Főnökség Bp.
XIV., Tatai u. 3. felvesz állandó
munkára, változó munkahelyre ká-
belárkósó és -fektető munkáso-
kat. Fizetés és kedvezmények a
MÁV kollektív szerződés alapján.
Felvételi korhatár: 18-50 évig. Je-
lentkezés: írásban a fenti címre;
születési idő, anyja neve, személyi
igazolvány száma, lakáscím feltűn-
tetésével. Ezen adatok birtokában
felvételre utazási jegyet küldünk
és bővebb felvilágosítást adunk.

A Hajdú-Bihar megyei Gabona-
feldolgozó és -feldolgozó Vállalat
debreceni telephelyén gabonaát-
vevő raktárosokat, valamint gabo-
naátvételnél közreműködő mész-
eszt vesz fel. Jelentkezni lehet
Debrecen, Hámán K. u. 17.
Művezetői vizsgával rendelkező
építőipari művezetőt, valamint
építőipari munkában jártas segéd-
munkásokat felvesz az Új Elet
Műsz. Hajdúhadházi, dr. Földi Já-
nos u. 32.
Autó-, motorszerelő szakmunká-
sokat felvesszünk. Belkereskedelmi
Szállítási Vállalat, Debrecen, Er-
zsébet u. 17.

**MEZŐGÉP
VÁLLALAT
KÖZPONTI
GYÁREGYSÉGE**

felvételre keres

**HÍDDARUKEZELŐT,
LAKATOS
SZAKMUNKÁSOKAT,
LEMEZMEGMUNKÁLÓ
GÉPEKRE FÉRFI
BETANÍTOTT
ÉS
SEGÉDMUNKÁSOKAT.**

**JELENTKEZÉS:
DEBRECEN,
SZOBOSZLÓI ÚT 50.**

**KÖMŰVESEKET,
ÁCSOKAT,
KUBIKOSOKAT,
KOMPLETT
BRIGÁDOKAT
ÉS
SEGÉDMUNKÁSOKAT**

16 éves kortól
— a nyári szünetre is —
azonnali belpésszel

felvesszünk

budapesti,
kiemelt építkezésekre.

**JELENTKEZÉS:
„ÁPRILIS 4”
ÉPÍTŐIPARI
SZÖVETKEZET
BUDAPEST VIII.,
Auróra utca 23-25. sz.**

Erőten mondunk hálás köszö-
netet kedves rokonainknak, jó
szomszédoknak, jó barátoknak,
volt kártyásainknak és mindazok-
nak, akik felejtethetetlen halot-
tunk

KELLENK MIKLÓS
nyugd. MÁV-főfelügyelő

temetésén megjelentek, ravatalá-
ra koszorút, virágot helyeztek, és
mely fájdalomunkban részvételük
nyilvánításával enyhíteni igye-
keztek.

A gyászoló család

Erőten mondunk köszönetet
kedves rokonainknak, jó barátok-
nak, szomszédoknak, volt mun-
katársainknak és mindazoknak, akik
szeretettel halottunk

KISS GÉZA
nyugd. HEV főellenőr

temetésén megjelentek, ravatalá-
ra koszorút, virágot helyeztek, és
mely fájdalomunkban részvételük
szívvvel osztoztak.

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk
mindazoknak, akik szerettek és
tisztelték, hogy

DR. VÁRADY-SZABÓ MIKLÓS
egyeleml magántanár,
érdemes orvos,

nyugd. rendőrfővezető főorvos
lelke mélyéből emberi szenvedé-
sek gyógyítója, 82 év július hó
4-én, áldásos életének 78. év-
ében elhunyt. Hamvait július 12-
én de. 10 órakor a Köztemető I. o.
ravatalozójából, a református
egyház szertartása szerint hely-
eztük örök nyugalomra.
Részvétlilatogatások mellőzését
kérjük.

A gyászoló család

Lakás: Kossuth u. 7.

Erőten mondunk hálás köszö-
netet minden kedves rokonnak,
jó barátoknak, szomszédnak, mun-
katársainknak és ismerősnek, akik
kedves halottunk

NEMETH GABOR

temetésén megjelentek, sirjára
koszorút, virágot helyeztek, és
gyászunkban osztoztak.

A gyászoló család

Fájo szívvel tudatjuk, hogy fe-
lejtethetetlen jó édesapám, nagy-
apám, testvérem, sógorunk és jó ro-
konunk

ID. FÉNYI FERENC
volt fuvaros kislapos,
a Temetkezési Vállalat nyugdíjas
dolgozója

64 éves korában, hosszú, súlyos
betegség után elhunyt. Szeretett
kedves halottunkat f. hó 10-én,
hétfőn délután 10 órakor fogjuk
a debreceni Köztemető I. o. ra-
vatalozójából, a ref. egyház
szertartása szerint örök nyuga-
lomra helyezni.

Fia, unokája
és a gyászoló család
Lakás: Pölöp u. 23.

Mély fájdalommal tudatjuk,
hogy felejtethetetlen jó férjem,
édesapám, apócskám, nagyapám,
testvérünk, sógorunk és jó roko-
nunk

ID. PÁL SÁNDOR
gásdálkodó

72 éves korában, rövid szenvedés
után, váratlanul elhunyt. Szeret-
tett halottunkat f. hó 10-én,
hétfőn délután 10 órakor fogjuk
a debreceni Köztemető I. o. ra-
vatalozójából, a ref. egyház
szertartása szerint örök nyuga-
lomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Nagyhegyes, Határ rész
70.

Mély fájdalommal megtört szív-
vel tudatjuk, hogy felejtethetetlen
drága, hűséges feleségem, gyer-
mekem, édesanyám, anyócskám,
nagyanyám, testvérünk

BALÁZS LAJOSNÉ
Vasadi Zsuzsanna

57 éves korában, hosszú, súlyos
szenvedés után elhunyt. Szeretett
halottunkat f. hó 11-én, kedden
délután 3 órakor fogjuk a Köz-
temető I. o. ravatalozójából, a ref.
egyház szertartása szerint örök
nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Szabó Kálmán u. 63.

Erőten mondunk hálás köszö-
netet kedves rokonainknak, szom-
szédoknak, jó barátoknak és meg-
tisztelőknak, akik szeretettel
halottunk

BANKI ISTVÁN

temetésén megjelentek, ravatalá-
ra koszorút, virágot helyeztek, és
gyászunkban részvételük osztoz-
tak.

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk,
hogy szeretett jó férjem, édes-
apám, apócskám, nagyapám, tes-
tvérünk, sógorunk, és jó roko-
nunk

FARKAS IGNÁC
nyugdíjas

Falusi dolgozók XXI. spartakiádja

Vasárnap Debrecenben rendezik a megyei döntőt

A falusi dolgozók XXI. spartakiádjának küzdelmei a befejezéshez értek. Ugyanis a községi versenyek és a járási döntők után július 9-én, vasárnap a megyei döntőt bonyolítják le. A Debrecenben sorra kerülő megyei döntőn hat sportágban vetélkednek a járási döntők legjobbjai. Atlétikában, kerékpárban, kézilabdában, kispályás labdarúgásban, röplabdában és tekében lesz vasárnap verseny.

A megyei döntőt a négy járás — debreceni, berettyóújfalui, derecskei és püspökladányi járás — sportolói versenyeznek majd. A rendező szerv, az MTS Hajdú-Bihar megyei Tanácsa kijelölte a versenybírákat és a versenyek színhelyeit.

Az atlétikai döntőt a DEAC-pályán bonyolítják le, ahol a berettyóújfalui járásból öt férfi, három nő, a debreceni járásból 14 férfi, tíz nő, a derecskeiből 13 férfi, hat nő, a püspökladányi járásból pedig nyolc férfi és hét nő, összesen tehát 40 fér-

fi és 26 női versenyző áll majd rajthoz a különböző versenyszámokban.

A kerékpárosok a Hajdú-böszörmény felé vezető műúton versenyeznek majd, a rajt a nyulasi általános iskola előtt lesz. A férfiaknál a vámospércsi és monostorpályi, a nőknél pedig álmosdi versenyzők állnak rajthoz.

A kézilabda sportágban a férfi és női mérkőzéseket a Dózsa kisstadionjában bonyolítják le. A résztvevő csapatok: Férfiak: Komádi, Vámospércs, Derecske, Földes, — nők: Komádi, Nyírábrány, Létavértes, Nádudvar. A férfiaknál 2x20, a nőknél pedig 2x15 perc a játékidő.

Kispályás labdarúgásban a DEAC salakpályáján kerül sor a megyei döntőre. Egy csapatban kilenc játékos szerepelhet, kik közül egyszerre hat játszhat, három pedig cserejátékos. A játékidő 2x20 perc. A négy résztvevő: Nagyrábé, Derecske, Nyíradony, Berettyóújfalui SE.

A röplabdázók az egyetemi pályán vívják a spartakiád megyei döntőjét. Egy-egy mérkőzés két nyert játszma-ig tart. A csapatokban 12—12 játékos szerepelhet. A férfiaknál Nyíradony, Derecske, Nagyrábé, a nőknél a Berettyóújfalui Ruhagvár, Bagamér és Báránd csapata játszik majd.

Tekében egyéni és háromfős csapatverseny lesz. A férfiak 60, a nők 40 dobást végeznek. A résztvevő csapatok: Nők: Berettyóújfalui, Hajdúdorog. — Férfiak: Püspökladány, Derecske, Újléta, Berettyóújfalui.

Mind a hat sportágban reggel 8 órakor kezdődnek a versenyek. A falusi dolgozók spartakiádja versenyek gazdag hagyományai vannak már. Bizonyítja ezt az is, hogy ezúttal a XXI. spartakiádra került sor. A vasárnapi megyei döntőn mintegy 300 versenyző vesz részt, akik — reméljük — szép eredményeket érnek el és jól is szórakoznak majd.

A Vasas és az Építők rajtra kész

A III. nemzetközi ifjúsági szakszervezeti labdarúgóturna küzdelmeit — amint ezt már hírül adtuk — július 10-én, hétfőn kezdi a nyolc-nyolc magyar, illetve külföldi szakszervezeti válogatott. A selejtezőt négy négyes csoportban vívják. A hajdúsági csoportba osztott négy együttes az Építők, a Vasas, az osztrák (ASKÖ), valamint a Leningrád körzeti válogatott (Szojvetunió). Ezek Hajdúszoboszlón, Tégláson és Derecskén vívják majd körmérkőzéseiket.

A Vasas és az Építők szakszervezeti ifjúsági válogatottja már napok óta Debrecenben tartózkodik. Edzenek, készülnek a hétfői rajtra, és közben barátságos mérkőzéseket is játszanak. E két válogatott szakvezetőivel beszélgettünk, igyekszünk bemutatni a Vasas és az Építők együttesét.

Milyen lesz a vasasok csapata?

A négy részt vevő együttes közül többen a Vasast továbbjutottnak tartják. A Vasas Szakszervezeti válogatottjának edzője, Kóczián Antal szerény mosollyal válaszolt amikor csapatáról, az esélyesekről kérdeztem.

— A fiatalok kiválasztása, csapatba szervezése nehéz munka, eredményes volt. Vasas együttesek részvételével országos bajnokságot rendeztünk. Az volt a célunk, hogy a legjobbakat megfigyeljük. Így alakult ki 40-es keretünk. A 40 főből aztán kialakult a 18-as keret, melyről véglegesen csak hétfőn döntünk. Gond ugyanis, hogy négy csapatunk Pásztor (Dunaújváros), Végh, Kuti (Videoon) és Nagy M. (Ganz-MÁVAG) a magyar ifjúsági válogatottal Szófiában szerepelnek csak július 8-án kapcsolódhatnak munkánkba. Így az együttes összemunkátlan. Szombati edzőmérkőzésün-

kön játszunk először a legjobb összeállításunkban. Budapesti táborozásunk is volt, de ifiválogatottjaink nélkül. Csapatunkban jobbra az NB ifjúsági bajnokságában szereplők jutnak szóhoz. A Csepel hat, a Videoon és a Ganz-MÁVAG három-három, a Vasas és a Dunaújváros két-két, a győri és a Debreceni TITÁSZ Elektromos egy-egy játékost ad a végleges keretbe. A debreceni fiú Szabó Zoltán. Együttesünkre a kiegyensúlyozottság jellemző, kiugró egyéniség nincs a csapatban.

— A fiúk rendkívül lelkesek, s ez sokat számít. Ellenfeleinket nem ismerjük, de a hírek szerint az előző évekhez viszonyítva erősebb külföldi csapatok jönnek. Bizom abban, hogy sikerül kiharcolnunk a továbbjutást jelentő helyek valamelyikét. (O. T.)

Építők 21-es keret

Masodszor indul a küzdelmekben az Építők Szakszervezetének ifjúsági válogatottja. Debrecenbe érkezésük után beszélgettünk edzőjével, Szotyori Pállal, aki a következőket mondta: — Az idén jobb együttest indítunk, mint tavaly. Ez mégsem jogosíthat fel nagy reményekre, hisz csoportunkból talán az osztrákok ellen van reális alapunk a győzelemre. Országos szinten mérjük fel a válogatás lehetőségeit. Nehézséget okozott, hogy az Építők csapatai nem játszanak NB I. vagy NB I/B-ben, egyes területek — Miskolc, Szeged stb. — egyáltalán nem jöhetnek számításba a válogatásokor.

— Keretünk a következő 21 főből áll: Kaszás Pál, Mándi, Szabó E., Szabó J. a Debreceni Építőkől, továbbá Gáspár, Vora, Pató, Kovács, Pataj, Gyenge, Torkos, Olasz, Papp, Kósa, Báta, Kikilai, Ferencz, Kovács J., Mészöly,

Papazoglu. Egyik játékosunk, Kósa Lajos az ifjúsági válogatottal Szófiában tartózkodik, de reméljük, hogy már szombatra itt lesz.

— A Nagyerdőn szép a környezet, jó a levegő. Az egyetemi sporttelepen van lehetőség edzésre. A gyerekek nagyon fogadkoznak, s remélem meg is lesz az eredménye. Szeretnénk küzdeni, s jó játékkal kirukkolni a hajdúbihari közönség előtt. (B. T.)

Tehát a Vasas és az Építők szakszervezeti ifjúsági válogatottja már napok óta Debrecenben készül a nemzetközi tornára. A szovjet és az osztrák fiatalok vasárnap, előreláthatólag a kora délutáni órákban érkeznek majd, és este technikai értekezleten beszélnek meg a torna kiírását, a lebonyolítás módját, rendjét. Hétfőn pedig már a hajdúszoboszlói pályán láthatjuk a négy válogatott labdarúgócsapatot.

Szpasszkij kezd világgal

Lassan elülnek a Szpasszkij-Fischer sakkvilágbajnoki döntő izgalmai. Legalábbis erre mutat, hogy csütörtökön este Reykjavíkban már megállapodások történtek. Eszerint a két nemzetközi nagymester közötti sakkvilágbajnoki döntő július 11-én, kedden kezdődik. A sorsolás szerint az első játszmában Szpasszkij vezet a világos bábokat.

SPORTHÍREK

Az Alföldi Nyomda sportegyesülete, a D. Betű vasárnap reggel 8 órától folytatja a befejezés felé vezető labdarúgó mérkőzéseket. A mérkőzések: Újpesti Dózsa—Salgótarján (Müncz), MTK—Csepel (Katonai), Egyetértés—Pécs (Hévíz), Rába ETO—Ferenccs (Emsberger), Szombathely—Tatabánya (Tapolca), Eger—Bp. Honvéd (Palotai), Diósgyőr—Videoton (Bircsák), Komló—Vasas (dr. Vincze).

Hajdúnánáson megrendezték kispályás labdarúgásban a munkahelyi spartakiádot. Végeredmény: 1. Micsurin Tsz, 2. Vegyes-Javitó Vállalat, 3. Gimnázium, 4—5. Fa, Fém Ktsz és Sportiskola.

A debreceni járásban július 9-én, vasárnap kezdik a labdarúgó olimpia kupa küzdelmeit. Az első forduló párosítása: Nyíradony—Nyírábrány (Kósa, Krivács), Álmosd—Hajdú Vasas (Keresztesi, Böör), Ebes—Mikepércs (Nagy, Kiss F.), Vámospércs—Hajdúszoboszló (Virág, Magyar).

A Braziliában folyó mini labdarúgó-világbajnokságon Portugália 1:0 (0:0) arányban legyőzte a Szovjetunió válogatottját, és így csoportjában első lett. A vb döntőjében Portugália lesz Brazília ellenfele, a harmadik helyért Jugoszlávia és Argentína mérkőzik majd.

Az országos junior motorkerékpáros salakbajnokság harmadik fordulóját vasárnap délelőtt Miskolcon bonyolítják le.

Hét végi sportműsor

Július 8., szombat

Labdarúgás

Spartacus pálya, 11.30. Ingatlankezelő pálya, 15. Meteor pálya, 15. TITÁSZ-pálya, 15. Építők pálya, 15 óra: Kispályás bajnoki mérkőzések (játékezők: Darabos, Veress, Karsai, Porcsin, Nagy L., Nagy I., Fülöp.)

Vízilabda
Nagyerdei fürdő, 12 óra: DVSC—Szentes, OB II. B-s bajnoki mérkőzés, a DVSC rendezésében.

Július 9., vasárnap

Atlétika
DEAC-pálya, 8 óra: A falusi dolgozók spartakiádjának megyei döntője.

Kerékpár

Nyulasi iskola, 8 óra: A falusi dolgozók spartakiádjának megyei döntője, férfi és női versenyzők részvételével.

Kézilabda

Dózsa kisstadionja, 8 óra: A spartakiád megyei döntője, férfi és női csapatok részvételével.

Labdarúgás

MGM-pálya, 16.30 óra: MGM Vasas—Gyulai MEDOSZ (Papp). Mérkőzés a nyári totó kupáért. — DEAC salakpálya, 8 óra: A falusi dolgozók spartakiádjának megyei döntője.

Vidéken. Osztályozó a megyei II. osztályba jutásért: Nagyhegyes—Berekböszörmény (17. Széll, Birkner, Kulcsár), Sáp—Létavértesi Hajnal (17. Kardos, Gyöngy, Bagl), Józsa—Hajdúböszörmény (17. Hutóczki, Büscsi, Szabó L.).

Röplabda

Egyetemi pálya, 8 óra: A falusi dolgozók spartakiádjának megyei döntőjének mérkőzése.

Teke

Böszörményi úti pálya, 8 óra: A falusi dolgozók spartakiádjának megyei döntője.

Vízilabda

Nagyerdei fürdő, 12 óra: DVSC—Bp. Központi Sportiskola OB II. B-s bajnoki mérkőzés.

Hajdú-bihariak az országos ifjúsági sakkbajnokságon

Az országos férfi, női ifjúsági sakkbajnokság küzdelmei Budapestben folynak. A versenyen összesen tíz hajdúbihari fiatal vesz részt, akik eddig már négy fordulóban mérköztek. A hajdú-bihariak eddigi eredményei.

Nők: Kedves Erzsébet (DEAC) 3, Kedves Judit (DEAC) 2,5 (1), Kedves Andrea (DEAC) 2, Halász Erzsébet (DEAC) 0,5 pont.

Férfiak: Forgács József (D.

Campingben a futballbírák

A labdarúgódény befejezése után a futballbírák is pihenőre tértek. A holtidény arra is felhasználják, hogy nyári táborozáson, továbbképzésen vegyenek részt. A debreceni városi labdarúgó-szakszövetség játékezői bizottsága július 19-től négy napos táborozást rendez, mégpedig a hajdúszoboszlói campingben. A táborozás alkalmával szabálymgyarzó előadások hangzanak el, az erőnlét fokozása érdekében kispályás mérkőzéseken is részt vesznek, a gyakorlati továbbképzés során pedig négyes kispályás tornán működnek majd közre. Már reggel 6 órakor talpon lesznek a debreceni futballbírák, és még reggeli tornát is tartanak részükre. Persze a vezetőfőnökök és programba iktatott.

Spartacus) 2,5, Jóth Zoltán (D. Spartacus) 2,5, Juhász Mihály (Hajdúböszörmény) 2,5, Jánoska Sándor (D. Spartacus) 2, Bóna Andor (DEAC) 1,5, Nagy Imre (D. Közútépítők) 0,5 pont.

LEDNYEV GYŐZÖTT A SZOVJET ÖTTUSABAJNOKSÁG ELSŐ NAPJÁN

Moszkvában 39 versenyző részvételével megkezdődött a 25. szovjet öttusabajnokság. Az első napon a vívást rendezték meg. Lednyev és Togobeckij 30—30 győzelmet szereztek (1018 pont), az újravívás során Lednyev nyert, így övé lett az első hely. A harmadik helyen Szvatenko végzett (29 győzelem, 1034 pont). A világbajnok Onyiscsenko mindössze 890 pontot szerzett.

Ötödik helyen a magyar ifjúsági birkózócsapat

Jugoszláviában, Hvar szigetén befejeződött kötöttfogásban az ifjúsági birkózó Európa-bajnokság. Akárcsak két évvel ezelőtt Svédországban, ezúttal is a Szovjetunió szerezte meg az első helyet az országok rangsorában. A magyar válogatott a részvevő

16 ország között ötödik lett. Az országok közötti sorrend: 1. Szovjetunió 42 pont, 2. Bulgária 35 pont, 3. Románia 32 pont, 4. Jugoszlávia 20 pont, 5. Magyarország 18 pont, 6. NDK 18 pont.

MOZI

A ZEPPELIN. Színes angol háborús kalandfilm. VIG du. 1/2, 3/4, 6, 1/9, METEOR 1/5, 1/2, 1/9.

SZENT PÉTER ESERNYŐJE. Színes magyar—csehszlovák film, felújításban. APOLLO du. 1/4.

HALÁL VELENCÉBEN. Színes olasz díjnyertes film (14). APOLLO de. 3/9, 11, 1/2, MŰVÉS 3/3, 5, 1/8.

OSCEOLA. Színes, szinkronizált NDK kalandfilm. APOLLO du. 3/6, 8, VIG de. 1/10, 1/12.

AZ ANGYAL VERBOSSZÚJA. Színes, szinkronizált angol film. HUNGÁRIA 5, 7.

A HÉT KIVÁNSÁG. Színes, szinkronizált szovjet—japán film. MESEMOZI 3/4, 6.

TV

BUDAPEST
9.30 Műsorismertetés. 9.31 Teka. (ism.) 9.55 A négy páncélos és a kutya. (ism.) 3. A háborús vetés. 10.55—11.15 Az Epress-múzeum. (ism.) 14.53 Műsorismertetés. 14.55 Televízió. 15.35 Platonov szerelméi. Tévéjáték. (ism.) 17.00 Hírek. 17.05 Reklámműsor. 17.15 Shelley. Emlékműsor halálának 150. évfordulóján. 17.40 Genézis. Fortéfilm Szalay Lajosról. 18.00 Ki mit tud? Döntő. Közben: Kb. 19.20 Csevizó. Kb. 19.30 Tv-híradó. Kb. 20.00 Közöttünk maradjon! Tabi László öt perce. Kb. 23.00 Tv-híradó, második kiadás.

POZSONY
8.30 Hadseregnapló. 9.30 Óvodások műsora. 10.00 Vöröskereszt impressziók. (ism.) 10.25 Mikrokómédia. (ism.) 10.55 Híradó. 11.05 Orosz nyelvleckék. 11.35 Francia nyelvleckék. 16.25 Hírek. 16.30 Műgyűjtemény közvetítése Litvinovból. 18.00 Fecske. Ifjúsági magazin. 19.00 Híradó. 19.25 Kommentár. 19.45 Látogatás az állatkertben. NDK-film. 20.10 „Mates”. Vétélkedő. 21.15 Híradó. 21.25 Nemzetközi táncdalversztívál. 22.20 Ne légy szomorú! Szovjet film.

BUKAREST
14.00 A wimbledoni teniszereseny, férfi egyes mérkőzés. 17.15 Rítus, Ifjúság, tánc. 17.45 Romániai nemzetközi atlétikai bajnokság. 18.20 A legkisebbeknek. 19.20 Tv-enciklopédia. 19.50 Schulmeister. Folytatásos film. 20.40 Zenés, humoros műsor. 21.45 Romániai nemzetközi atlétikai bajnokság.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

18.00—19.00 Hét vége — Tánceztánczene a hallgatók kívánságára.

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

1972. július 8., szombat

Ellák, Edgár napja

A Nap két 3.55 —
nyugszik 19.42 órakor

A Hold két 0.59 —
nyugszik 17.52 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szombat
estig: Időnként megnövekvő felhőzet, mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél; zivatar idején átmeneti szélerősítés. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet a nyugati megyékben 25, máshol harminc fok körül. (MTI)

A XXII. VASUTASNAP tiszteletére a debreceni éremgyűjtők kamarakiállítását rendeznek, a Vasutasok Szakszervezetének debreceni klubjában, július 9-én, délelőtt 10 órai kezdettel.

LENGYEL vendégei vannak a hajdúnánási fiúnevelőotthonnak. A lengyel gyerekek vezetőikkel együtt a hajdúnánásiak lengyelországi látogatását viszonozzák.

Az MMK hírei

A Megyei Művelődési Központ társastánc-tanfolyamára július 10-én, hétfőn délelőtt 10 órakor meg lehet jelentkezni a Pódiumteremben (Kossuth u. 1. sz.). Tanfolyamvezető: dr. Koncz Ernőné, táncpedagógus.

Hajdú-Bihar megyei népművészek alkotásaiból nyílik kiállítás július 9-én, vasárnap Tokajban. A tárlatot Sz. Kürti Katalin, a Déri Múzeum munkatársa rendezi és nyitja meg.

A Megyei Művelődési Központ társastánc-együttese július 8-9-én Orosházán vesz részt D₁, C B és A kategóriás versenyen.

a Komszomol városi bizottsága között. Adminisztrációs munkájuk is áttekinthetőbb, tagnyilvántartási rendszerük megkönnyíti a munkát. Ott-tartózkodásuk alatt több alkalommal kértek tőlük interjút az újságok.

Jövőre a klaipedai vendégek nálunk töltenek néhány napot, viszonozva Debrecen küldötteinek látogatását.

KISZ-delegáció járt Klaipedában

Néhány hete érkezett haza az a három fős KISZ-delegáció, amelyik a klaipedai Komszomol-bizottság meghívására egy hetet töltött a litván testvérvárosban.

A küldöttség tagjai voltak: *Bánszegi József*, a Debrecen városi KISZ-bizottság első titkára, *Milbik Kálmán*, a városi KISZ-bizottság politikai munkatársa és *Vojuczky*

Erika, a megyei KISZ-bizottság tagja.

A delegáció vezetője, *Bánszegi József* elmondta, hogy a nagyon kedves és vendégszerető klaipedaiakkal jó munkakapcsolatot alakítottak ki. Betekintést nyervek az ottani ifjúsági szervezet munkájába, felépítésébe. Nagyon jó és követendő példa, hogy milyen szoros a kapcsolat a kulcsszervezetek és

Húszezer új diplomás

Hazánk 62 felsőoktatási intézményben — a nappali, az esti és a levelező tagozaton — több mint 86 000 egyetemista, főiskolás ad számot tudásáról az év végi vizsgákon. A vizsgázók közül húszezer utolsó éves. Több mint 12 000-en nappali tagozaton végeznek.

Az új diplomások változatlanul két módon juthatnak álláshoz: pályázattal vagy egyéni elhelyezkedéssel. A pedagógusjelöltek to-

vábbra is csak pályázat útján helyezkedhetnek el.

Az első gyorsmérleg szerint — egy-két kisebb létszámú szaktól eltekintve — általában az idén is jóval több állás várja a végzősöket, mint ahányon diplomáznak. Változatlanul jelentős a pedagógushiány, főleg a vidéki általános iskolákban és általában az óvodákban. Keresettek a reálisakos tanárok is, de kedvező helyzetben választhatnak a lehetőségek közül a végzős mérnökök, orvosok, közgazdászok is.

Szabálysértések

A Derecskei járási Rendőrkapitányság mint I. fokú szabálysértési hatóság garázda magatartás miatt felelősségre vonta *Bakk Gyula*, *Ész-tár*, Kossuth utca 6. szám alatti lakost. *Bakk* a vele szemben lákók házában kiskapuját vasvillával döngette, ordított, szitkozódott. Cselekedetével riadalmat, megbotránkozást keltett, ezért 2000 forintra bírságolták.

Kalmár Imre, *Létavértes*, *Liget utca 54. szám alatti lakost* ugyan- csak 2000 forintra bírságolták, mivel Budapest és Szolnok között ittas

állapotban, minden ok nélkül beléköltött az utazókba, trágár kifejezéseket használt, a jelenlevőket veréssel fenyegette.

Garázdaság miatt marasztalta el a Derecskei járási Rendőrkapitányság *Ferenczik Sándor* Kismarja, *József A. u. 9. és Móna József*, Kismarja, *Ady E. utca 1. szám alatti lakosokat*. *Ferenczik* és *Móna* a kismarjai italboltban ittasan sértegették egymást, majd dulakodni kezdtek, sörösüvegeket vágva egymáshoz. A két verekedőt 1500—1500 forintra bírságolták.

A PHILAE TEMPLOM MEGMENTÉSE. Az UNESCO védnöksége alatt húsz állam anyagi segítségével megkezdtek az asszuáni víztároló építése miatt vízzel elárasztott Philae templom megmentését. Az akció 13,5 millió dollárba kerül, és öt évig tartanak a mentési munkálatok.

(Fotó: MENA—MTI—KS)

Fóliasátrak másodtermesztésre

Az elmúlt esztendőben megyénk termelőszövetkezeteiben jelentősen megnövekedett a fóliasátrak alatt termő zöldségterület. Egyeken, *Balmazújváros*on, *Hajdúböszörmény*ben, *Ebesen* és még ezenkívül számos helyen ezzel nagy tömegű, korai áru szállítást tudták biztosítani, s jelentősen növelték a hozamokat is. A fóliás termesztőberendezések ezenkívül megnyújtható a friss zöldség időszakára is.

A gyorsan elhasználódó fólia kihasználásának gyakorlatban bevált módszere az utóhasznosítás, amely jelentős mértékben növeli az üzemi termesztés gazdaságosságát másfelől pedig ezzel a módszerrel jelentős mennyiségű friss árut tudnak biztosítani a késő őszi szezonban is.

A MEK szakembereinek és a termelőszövetkezetek vezetőinek véleménye szerint a fóliás termesztőbe-

rendezések utóhasznosításának nagy jelentősége és lehetősége van. Ugyanis a korai fagyok után még gyakori a hosszan tartó meleg ősz. A Szövetkezeti Közös Vállalat pedig folyamatosan felvásárolja az utóhasznosításban termelt uborkát, paradicsomot, zöldborsókat és egyéb zöldségféléket.

A szakemberek javaslata ezel kapcsolatosan: augusztusban a fóliatelepek fertőtlenítése után ültessék ki a palántákat. Ezek október második felében, novemberben jó termést biztosítanak. Ilyenkor a csökkenő kínálat következtében magasabbak az árak.

A fóliás termesztőberendezések másodtermesztésére a Szövetkezeti Közös Vállalat értékesítési vagy pótszerződést köt. Garantálják azt is, hogy minden megtermelt árut felvásárolnak az ősz folyamán.

A Szolnok megyei Gabonafeldváltó és Feldolgozó Vállalat Jászberényben 2000 vagonos silót épít. A teljesen automatizált gabonaszárítót augusztus 20-án adják át rendeltetésének, de már most 600 vagon gabonát tárolnak benne. Az új létesítmény 60 millió forintba kerül. Berendezéseit az ÉPGÉP szállította, amelyet szovjet importgépek egészítettek ki. (MTI-fotó — Koppány György)

Érintésük életveszélyes!

Vasvázis trafóállomás épült Hajdúszoboszlón, a Madách és az Oláh Gábor utcán nagy- és kisméretű kábelekkel. Nádudvaron pedig a kombájnszerű kiszolgálására létesített nagyfeszültségű kábelekkel, falazott transzformátorállomással. Az elektromos létesítményeket pénteken helyezték feszültség alá. Ugyan- csak Hajdúszoboszlón, a Vízmű

VII—VIII. számú kútjainak energiaellátására épített transzformátorállomást a TITÁSZ — csakúgy, mint Hajdúszoboszlón, a Lenin Termelőszövetkezet kertészeté is új trafóállomással gyarapodott. Hajdúszoboszlón július 14-én, Hajdúszoboszlón pedig július 11-én helyezték feszültség alá az új létesítményeket. Érintése életveszélyes és tilos.

Berettyóújfalui ifjúsági zenekar Csehszlovákiában

A berettyóújfalui ifjúsági fúvószenekar július 6-tól 10-ig Csehszlovákiában, *Cheb* városában nemzetközi ifjúsági fúvószenekari fesztiválon vesz részt. A 34 tagú zenekar július 5-én utazott el Csehszlovákiába. A rendezők tíz országból hívták meg ifjúsági fúvószenekarokat a fesztiválra, ahol összesen 15 zenekar mutatja be műsorát. A berettyóújfalui ifjúsági fúvószenekar a Mű-

velődésügyi Minisztérium és a Népművelési Intézet egybehangzó döntése alapján vesz részt a fesztiválon az elmúlt években nyújtott teljesítménye és sikeres szereplései elismeréseként. A zenekarnak ez az első külföldi szereplése. Három hangversenyen klasszikus mesterek és mai magyar szerzők — többek között *Balázs Árpád*, *Farkas Antal* és *Ujj Viktor Géza* — műveit adják elő.

* Pillanatkép a nádudvari strandról (Fotó: Balogh László)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száznyolcvan évvel ezelőtt, 1822. július 8-án halt meg — 30 éves korában — *Percy Bysshe Shelley*, a kiváló angol forradalmi költő, a világirodalom nagy lírikusa.

Birtokos családban született, nagy vagyon várományosaként. Forradalmi, ateista nézetei miatt azonban, melyeket már oxfordi egyetemista korában nyíltan hirdetett, és az istentagadás szükségességéről című pamfletjében ki is fejtett, szembekerült osztrárával. Kicsapták az egyetemről, és dúsgazdag apja is kitagadta. A munkásságát és személyét ért sok támadás miatt 1818-ban végleg elhagyta Angliát, és Svájcban, majd Olaszországban élt. Meleg barátság fűzte Byronhoz. Harminc évesen egy csónakirándulás közben a viharos tengerben lelte halálát.

Költészetében kifejezte a mindenfajta elnyomás, zsarnokság, lekiéltetés, társadalmi előítélet elleni gyűlöletét és tiltakozását; az ember felszabadításának, felemelését követelte verseiben. Ezek a gondolatok nyertek rendkívül határozott formát a néphez szóló, forradalmi lendületű dalaiban (*Dal Anglia férfijaihoz*), de ezek az alapszemléletvontabb, finomabb költői hangulatokat idéző művekben is. Van olyan verse, amelyben a babonák, a misztikum ellen fordul (*Mab királynő*); máskor a közönség megtartó erejét mutatja meg (*Alastor*); ismét máskor az ember felszabadulását, jobb életének reményét és lehetőségeit hirdeti. (Az *Izlam lázadása*, *Helasz*). A *Cenciek* című drámája szenvedélyes vádirat a zsarnokság, elsősorban az egyház igája ellen. A szabadságvágyának a világirodalomban egyik legizálóbb vallomása a *Prometheus*. Művészi fejlődése csúcspontjára jelenti, amelyben a gondolat szárnyalását tökéletes zeneiséggel egyesítette. Költészete nálunk is ismert és népszerű.

A lottó nyerőszámai:

15, 24, 41, 54, 79

Munkásjubileum

Bensőséges ünnepség volt a napokban *Berettyóújfaluban*, a *Kőbányai Sörgyár* töltőüzemében. Az ünnepelt *Kovács Zoltán* volt, aki ezelőtt negyed századdal kezdte munkáseletét. A söriparban, a berettyóújfalui töltőüzemben tizen-nyolc esztendeje dolgozik.

A munkásságának huszonötödik évfordulóját ünneplő *Kovács Zoltán* *Suba Zoltán* üzemvezető közszóntotta, majd az ünnepeltet az üzem dolgozói látták vendégül. Felvételünkön: *Kovács Zoltán* munka közben.

Szaktanácsadó az óvodáért

A KIOSZ debreceni körzeti csoportja megrendezte a szaktanácsadók időszaki vizsgáját. Figyelemre méltó kezdeményezéssel jelentkezett a szobafestő szakosztály. Elvállalta, hogy társadalmi munkában rendbehozza az Ósz utcai napköziotthonos óvoda belső festését.

Bereczki István és *Mészáros János* szobafestő mesterek vezetésével látták a munkához a szaktanácsadók, és 10 863 forint értékű társadalmi munkát végezve rendbehozták az óvodát. A társadalmi munkához szükséges anyagot a két mester biztosította. A festés előtti kőművesmunkát a *Fehér Tibor* mester vezetésével dolgozó szaktanácsadók brigád ugyancsak társadalmi munkában végezte.

KOSSU krónika, 5. krónika, R. 8.00, 10.00 F. A világgaz. Hírek.

TELEVI

17.18 Hír- 18.20 Rólad. 19.15 Esti 20.00 Mollere: T. adás.

9.30 Delta Rodeo. 18.20 Esti mese Magyar Né. kovszkij: I.

17.33 Hír- mera előtt kilométerek a kutyá. 4. 22.00 A vesz

17.23 Hír- lógia. 18.00 Műsoránk. 20.00 Kétsz. Sakk-matt.

9.30 Rad- fény (ism). 16.45 A ne 17.35 Hírek 19.15 Cica-v 21.50 Tv-h

10.00 Fél- rész. 10.55 15.20 Galo- Udvozlet- rész. 18.40 vagy áldo

Tabl Lás- július 15-én

RÁDIÓ

TV

MŰSOR

1972. JÚLIUS 10-TŐL JÚLIUS 16-IG

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH: 4.25-8.00 Jó reggelt! (Közben: 4.30 Hírek, 5.00 Reggeli krónika, 5.30 Hírek, 5.40 Falurádió, 6.00 Reggeli krónika, 7.00 Reggeli krónika. Kb. 7.15 Körzeti időjárás-jelentés, 7.45 Tanácsadó szolgálat), 8.00, 10.00 Hírek 12.00 Déli krónika, 12.20 Ki nyer ma? 15.00 Hírek, 16.00 A világgazdaság hírei, 17.00 Hírek, 19.00 Esti krónika, 21.00, 22.00, 24.00 Hírek.

PETŐFI: 4.25-8.00 A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. (Közben: 4.30, 5.00, 5.30, 6.00 Hírek, 6.20 Torna, 6.30 Hírek, 6.45 Új könyvek, 7.00, 7.30 Hírek, Kb. 7.35 Körzeti időjárás-jelentés, 8.00, 9.00 Hírek, 10.00 Zenés műsor ördülőknek, 13.00 Hírek, 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés, 14.00 Kettőtől hatig, 18.00 Hírek, Kb. 19.50 Jó estét, gyerekek! 20.00 Esti krónika, 23.00 és 24.00 Hírek.

TELEVÍZIÓ • TELEVÍZIÓ • TELEVÍZIÓ • TELEVÍZIÓ

JÚLIUS 11., KEDD

17.18 Hírek, 17.25 Óvodások filmműsora, 17.45 Dzsesszpódium '72, 18.20 Rólad van szó! 18.50 A Mongol Népköztársaság nemzeti ünnepén, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Színházi est Brüsszélből, 20.05 Molière: Tartuffe, 22.25 Bhakti - A szerelem, 23.40 Tv-híradó 2. kiadás.

JÚLIUS 12., SZERDA

9.30 Delta (ism.) 9.55 Lyra '72, 11.25 Rólad van szó! 17.53 Hírek 18.00 Rodeo, 18.20 Szó-mi-szó... 18.40 Amerikai évtizedek, Portréfilm, 19.20 Esti mese 19.30 Tv-híradó, 19.55 FTC-Tatabányi Bányász, Labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa döntő mérkőzés közvetítése, 21.50 Csajkovszkij: hegedűverseny, 22.25 Tv-híradó, 2. kiadás, 22.35 Sakk-matt.

JÚLIUS 13., CSÜTÖRTÖK

17.33 Hírek, 17.40 Tizen Tülaik Társasága, 18.05 Találkozunk a kamera előtt! 18.25 Finnországban és Finlandiában, I. rész, 18.40 Közös kilométerek, 19.20 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 A négy pánceos és a kutya, 4. rész, 21.00 Vaszéjú ungoriak, 21.50 Tv-híradó, 2. kiadás, 22.00 A veszprémi tévétalálkozó. (ism.)

JÚLIUS 14., PÉNTEK

17.23 Hírek, 17.30 A kislíme kedvelőinek, 17.50 Tíz perc meteorológia, 18.00 Egy vasárnap a hatvanézer tó országában, II. rész, 18.15 Műsorainkat ajánljuk, 18.40 Radar, 19.20 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Kétszer kettő, 21.00 Kék fény 22.00 Tv-híradó, 2. kiadás, 22.10 Sakk-matt.

JÚLIUS 15., SZOMBAT

9.30 Radar (ism.), 10.00 A négy pánceos és a kutya (ism.) 11.00 Kék fény (ism.) 15.23 Pergő képek, II. 16.15 Tájkép emberközélemből (ism.) 16.45 A nemzetiségi szövetségek népdalversenyének gálaestje, I. rész, 17.35 Hírek 17.40 Kompozíció '72, 18.30 Próza a pódiumon 18.50 Rizibiz, 19.15 Cleavizió, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Tabi László: Különleges világnap, 21.50 Tv-híradó, 2. kiadás, 22.00 Éjszakai előadás: Cabiria éjszakai.

JÚLIUS 16., VASÁRNAP

10.00 Félidő 0:1. 2. rész, 10.30 Nemzetközi gyermekhangverseny, II. rész, 10.55 Környezetünkért, 11.25 Rusztavei földjén, 14.58 Nótaszó, 15.20 Galoppverseny 16.00 Hazai tájakon, 16.35 Világjárók, 2. rész, 17.00 Údvölgylet Ada-Kaleh szigetéről, 17.10 Delta, 17.35 Kell a jó könyv! 3. rész, 18.40 Esti mese 19.00 A HÉT, 20.00 Hírek, sport hírek, 20.10 Gyilkos vagy áldozat, 22.00 Hírek, sport hírek, 22.15 Jó éjszakát, felnőttek!

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 10.)

8.15 Kedvelt régi melódiák
9.06 Az elmés nemes Don Quijote de la Mancha, XIII. rész
9.26 Rádióbörze
9.30 A hét zeneműve
10.05 Zenekari muzsika
10.30 Klasszikusok magnószalagon
12.35 Táncczenei kották
13.20 Nóták
13.52 Válaszolunk hallgatóinknak
14.07 Edes anyanyelvünk (ism.)
14.12 A Magyar fúvósötös játszik
14.40 Miért szép?
15.10 Eletutam, Wittmayer Sándorral beszélget Fekete Gyula
15.45 Egy férfi és egy nő. Részletek
16.05 Polbeat
16.17 Angela, Dokumentumjáték, IV. r.
16.45 Bemutatjuk új kórusfelvételeinket
17.20 Húszas stúdió
18.10 Könyvzenei olimpia - döntő, VI. rész
18.43 Van új a Nap alatt
19.40 Népdalest
20.23 Nagy siker volt
21.30 Híres zenekarok albuma
22.20 Koncz Zsuzsa és a Bergendi-együttes felvételeiből
23.00 Schubert-művek
0.10 Virágénekek

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 A csudálatos Mary, XII. rész (ism.)
8.30 Tito Gobbi és Geszty Szilvia énekel
9.03 Ezeregy délelőtt
12.03 Zenekari muzsika
13.03 Erettségiző dolgozók
13.20 Kórusok, hangszerszólók
18.05 Külpolitikai figyelő (ism.)
18.20 Ludas Matyi (ism.)
18.57 Közkeletre
20.30 Új könyvek (ism.)
20.33 Rádiószínház (1969) (ism.)
21.47 Erkel operáiból
22.30 A hét zeneműve (ism.)
23.15 Népi zene

KEDD

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 11.)

8.18 Zenekari muzsika
9.00 Harsan a kürtész!
9.35 Mezők, falvak éneke
10.05 Bizet: Dzsamile
11.14 Beethoven-művek
12.35 Melódiakották
13.59 A fekete esernyő (ism.)
15.10 Éneklő ifjúság
15.20 A Mongol Népköztársaság nemzeti ünnepén
15.43 László Margit énekel
16.05 Nóták
16.39 Fiatalok stúdiója
17.05 Holnap közvetítjük...
17.32 A gépet a múlt században gyártották. Ríport
17.57 Könyvzenei olimpia - döntő, VII. rész
19.25 Lemezmúzeum
20.13 Cigánydalok
20.30 Könyvzenei Híradó
21.03 Kiliátó
22.20 Tíz perc külpolitika
22.30 Operarészletek
23.06 Rítusműve

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 A csudálatos Mary, XIII. (befejező) rész (ism.)
8.28 A Neoton együttes felvételeiből
9.03 Zenekari muzsika
9.53 Könyvek, tájak, emberek
12.03 Éneklő nyár (ism.)
12.17 Két zongoraszónata
13.03 Törvénykönyv
13.20 A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának felvételeiből
14.10 Könyvzene Gyulai Gaál Ferenc szerzeményéből
14.33 Táncczenei kották
15.23 A Magyar Rádió és Televízió férfikara énekel
15.53 Fúvószené táncrítusban
15.50 Nemzetközi társaságok, nemzetközi sztrájkok
16.00 Offenbach: Orpheus - nyitány
16.10 Képeslapgyűjtők öt perce
16.15 Hangverseny a stúdióban
16.36 Csúcsforgalom
18.10 Könyvek és századok
18.35 Hangverseny a stúdióban
19.20 Színes népi muzsika
21.05 Paganini: h-moll hegedűverseny
22.09 Hónapról hónapra
22.24 Népi zene

SZERDA

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 12.)

8.18 Nóták
9.00 Az elmés nemes Don Quijote de la Mancha, XIV. rész
9.20 Osváth Júlia és Faragó András énekel
10.05 Mozart-művek
12.35 Táncczenei kották
13.20 Népi zene
13.50 Válaszolunk hallgatóinknak
14.30 Nőkről nőnek, Ríport
15.10 Az élő népdal, Sárrudvari 4.
15.20 Kertész Tiborral beszélget Feledy Péter
16.05 Kóruspódium Veszprémben, I. rész
16.37 A vonatok körbejárnak
16.47 Gyurkovics Mária operett-dalokat énekel
17.20 A közönség kérdez, a muzsikus válaszol
17.50 A szorgalom perspektívái, I. rész
18.05 Könyvzenei olimpia - döntő VIII. (befejező) rész
18.38 Bessenyei György versei
18.45 Svéd Sándor nótafelvételeiből
19.25 Puccini: Bohémélet, Négyfelvonásos opera
21.21 Egy asszal mellett, Vitáműsor
22.20 Dzsesszklub
23.30 Sárközy István: Aki szegény...
0.10 Éji zene

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Szimfonikus zene
9.03 Kíváncsiak Klubja (ism.)
12.03 Éneklő nyár, II. rész (ism.)
12.17 Nicanor Zabaleta hárfázik
12.35 Néhány perc tudomány
12.40 Háznak tája
13.03 Musical slágerek
13.20 Éneklő világ (ism.)
17.00 Otoral tea
18.03 Külpolitika figyelő (ism.)
18.20 Liszt: XII. magyar rapszódia
18.30 Klasszikusok magnószalagon
19.20 Verbunkos muzsika
19.40 Színházi notesz
20.25 Kis magyar néprajz
20.33 Simon: Közzene
21.00 Közvetítés az FTC-Tatabánya MNK-döntő labdarúgó-mérkőzés II. félidőjéről
21.50 Csárdások
22.00 Vera Kraszovickaja énekel
23.15 Toronyzene
23.30 Táncczene Varsóból

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 13.)

8.18 Marica grófnő, Részletek
9.00 Tudományos kaleidoszkóp
9.25 Dnu Lipatti zongorák
10.05 Orosz szerzők operáiból
10.55 Idegen a hegyen
11.15 Zenekari muzsika
12.35 Melódiakották
14.00 A „Válaszolunk hallgatóinknak” kiadvány kiadása
14.20 Jeney Zoltán fuvalozik
14.37 Szedő Miklós felvételeiből
15.10 Keresztmetszet, „A címzet és a feladó között van a posta”
16.05 A francia forradalom szimfonikus zenéjéből
17.05 Bemutatjuk új felvételünket
17.15 Az Állami Népi Együttes műsorából
17.47 Hét város Európában
18.17 Mikrofonközélemből
18.48 Miért igen, miért nem?
19.25 Kritikusok fóruma
19.35 Új népzenei felvételeinkből
20.00 A Karamazov testvérek, III. rész (ism.)
20.48 Charles Münch vezényel
22.20 Tíz perc külpolitika
22.30 Nótacsokor
23.15 Smetana operáiból
0.10 Chuck Berry saját szerzeményéből énekel és gitározik

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Mikrobi és a Holnaplátók, I. rész
8.30 Prokofjev: Rómeó és Júlia
9.03 Kedvelt régi melódiák
9.50 „Tolvaj” a HEV-en
12.03 Könyvzenei híradó (ism.)
12.33 A Magyar Rádió és Televízió énekarának felvételeiből
12.50 Fúvószené
13.03 Miskolci stúdióknak jelentkezik
13.20 Weiner: fíz-moll szonáta
18.10 „Halálig nyitva maradj!”
18.44 Hanglémez
18.47 Suppé: Boccaccio (ism.)
Közben:
20.25 Új könyvek (ism.)
21.44 Nyomozd a hivatal, Vasali Imre riportja
22.04 Népi zene
22.30 Légitechnika és közérzet
22.40 Brahms: Esz-dúr szonáta
23.15 Szimfonikus könnyűzene

PÉNTEK

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 14.)

8.18 Zenekari muzsika
9.00 Az elmés nemes Don Quijote de la Mancha, XV. rész
10.05 Edes anyanyelvünk (ism.)
10.10 Schumann és Mendelssohn műveiből
10.59 Lottó
11.00 A molekulák fiatalítása
11.10 Otello, Részletek
12.35 Táncczenei kották
13.20 Népdalok
13.54 Made in CCCR, Gácsi Sándor riportja
14.09 Klasszikusok magnószalagon (ism.)
15.10 Kóruspódium Veszprémben, II. rész
15.45 Háború és szerelem
16.04 Móricz Zsigmond művei: Barbárok (ism.)
16.52 Winifred Atwell zongorázik
17.05 Külpolitikai figyelő
17.20 Eltűnt operalemezem nyomában
18.12 Andesman úr délutánja
19.40 A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának hangversenye
20.35 Láttuk, hallottuk
20.58 Félóra szonon
21.28 Nóták
22.20 Meditáció
22.30 Liszt-művek
23.40 Könyvzenei éjféli előt, éjféli után

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Fúvósstrád
8.18 Az izraelita felekezet negyedórása
8.30 Népi zene
9.03 Ezeregy délelőtt
10.59 Lottó
12.03 Népi zene
12.35 Kórusok Wagner operáiból
13.03 Franck: d-moll szimfónia
18.05 Külpolitikai figyelő (ism.)
18.20 Népdalcsokor
18.59 Húszas stúdió (ism.)
20.25 Új könyvek (ism.)
20.28 Bágya András táncdalaiból
21.00 Ismeretterjesztő előadás
21.15 Századunk zenéjéből
22.00 Verbunkosok, nóták
22.40 A Corvina együttes és a Scampoló együttes felvételeiből
23.15 Minden jegy elkelt, Részletek
23.30 Az írkok mezeje, Részletek

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 15.)

8.18 Lányok, asszonyok
8.40 Tamássy Zdenko szerzeményéből
9.09 Hallgassuk együtt!
10.05 Találkozásaim (ism.)
11.05 Szimfonikus zene
12.20 Zenei anyanyelvünk (sm.)
12.30 Magyarán szólv...
12.45 Melódiakották
13.49 Az Ob folyótól a Bajkál tóig, I. rész
14.04 Kantáta a fiúról
14.15 Barcsai kapitányok
14.25 Új Zenei Újság
15.05 Kis magyar néprajz
15.10 Csak fiataloknak!
16.00 168 óra... Felelős szerk.: Ipper P.
17.30 A királyi testőre
18.28 Chopin: f-moll zongoraverseny
19.30 Emlékek útján, III. rész
21.00 Ballasa: Rekvium Kassák Lajosért
21.33 Melis György nótákat énekel
22.15 Sport hírek
22.20 A beat kedvelőinek (ism.)
23.05 Szimfonikus zene
0.10 Melódiakották

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Mikrobi és a Holnaplátók, II. rész (ism.)
8.32 Az MRT Gyermekkórusa énekel
8.50 „Jelkepek erdején át” (ism.)
9.03 Népdalest
9.46 Válaszolunk hallgatóinknak
12.03 Térzene Székesfehérvárról
12.33 Dietrich Fischer-Dieskau operáriát énekel
13.03 Gazdaságról mindenkinek
13.33 Starker János gondolkázik, zongorán kísér: Leon Pomemrs
14.00 Napraforgó
15.00 Orvosi tanácsok (ism.)
15.05 Bartók: Divertimento
15.29 Falvakban, mezőkön
16.05 A hét műsorából (ism.)
17.13 Előadás az André-expedícióról
17.28 Népi zene
17.57 Új könyvek (ism.)
18.10 Öt perc sport
18.15 Kalandozás, Koós János
19.25 Egy év a vidéki színházakban
19.40 Schumann: Az éjszaka dala
20.30 Kamarazenekarok felvételeiből
20.58 Zajtay uram Pestbudán (ism.)
22.00 Rítus és melódia

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ (Július 16.)

7.25 Múzeumi híradó
7.28 Nagy családok
8.05 Öt kontinens hét napja
8.20 Szentendrei gyerekek
9.11 Szívárvány, Véleményünk szerint
10.30 Vasárnapi kották
12.10 Edes anyanyelvünk
12.15 Jó ebédhez szó a nótá
13.04 Jegyzet
13.14 Szvjatoszlav Richter Schumann-műveket zongorázik
13.36 Tudósaink fóruma
13.56 Nagy mesterek, világhírű előadó-művészek
Közben:
14.44 Lirai énarckép
16.02 A Karamazov testvérek, IV. (befejező) rész (ism.)
17.05 Faluról falunak muzsikával, Tákos
17.45 A Mayas együttes lemezeiből
17.57 Pillantás a nagyvilágba
18.17 Az opera a jelmeztervező szemével
19.10 Minden jegy elkelt (ism.)
20.52 Népi zene
21.20 Paganini: h-moll hegedűverseny
21.47 Jacques Loussier felvételeiből
22.10 Sport hírek, totó
22.20 Magnóskor, figyelem! (ism.)
23.05 Kamarazene

PETŐFI RÁDIÓ

8.00 Erdekességek a jövő hét műsorából
8.30 Az MRT Gyermekkórusa énekel
8.41 Nótacsokor, csárdáscsokor
9.10 A „Nyitnikék” postája
9.40 Csehov levelei, II. rész
10.17 Rose Bampton és Kim Börg énekel
10.50 Százados szenzációk
11.20 A Magyar Állami Hangverszenekar hangversenye
Közben:
12.15 Az Alföld (ism.)
13.16 Hóvirág, Rádiójáték (ism.)
14.00 Táskarádió
15.00 Mit üzen a Rádió? (ism.)
15.35 Népi zene
16.05 Franck: A-dúr szonáta
16.35 Fényes Szabolcs operettjeiből
17.00 Kérdőjelek, Minus idő
17.30 Lantos Rezső Bárdos Lajos műveket vezényel
17.45 Ki ez? Képrejtvény
18.05 Made in Hungary
18.50 Mikrofon előtt az irodalmi szerk.
19.00 A vasárnap sportja
19.35 Népi zene
20.10 Öt perc sport
20.15 Hofi Géza énekel
20.28 Verdi: Az álarcosbál
23.10 Kedvelt táncdalok, népszerű előadók

KÜLÖNLEGES VILÁGNAP

Tabi László vígjátékát a veszprémi Petőfi Színház mutatja be július 15-én, szombaton 20 órakor a tv-ben

CABIRIA ÉJSZAKÁI

Federico Fellini világhírű alkotását július 15-én, 22.00 órakor mutatja be a tv

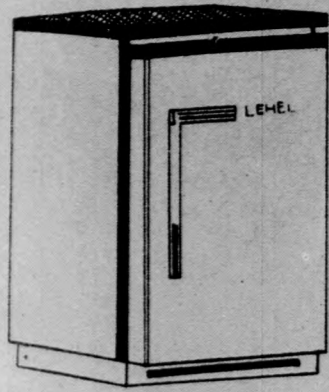
Vers
Novella

Tanulmány
Kritika

MINDEZT MEGTALÁLJA

Alföld számaiban
IRODALMI ÉS MŰVELŐDÉSI FOLYOIRAT

Hibás HŰTŐGÉP
és elektromos háztartási gép javítását soron kívül, rövid határidőre elvégzi a Debreceni Villamosipari Szövetkezet, Péterfia u. 8. Telefon: 12-327.
Bokányi Dezső u. 12. szám
Telefon: 15-637.

IPARI SZÖVETKEZETEK TÁJÉKOZTATÓ IRODA
Telefon: 15-550

Kívánságára kedvezményes be- és visszaszállítást, valamint helyszíni javítást vállalunk.

VIDÉKRŐL JAVÍTÁSRA BESZÁLLÍTÁST VÁLLALUNK.

FELVEVŐHELYEINK:

Hajdúszoboszló,
Új Szolgáltató Ház, Vörös Hadserg útja 12.,
Berettyóújfalú, Dózsa György út 41. szám, Telefon: 224.
Derecske, Piac utca 6. szám,
Hajdúhadház, Béke útja 2. szám.

IDŐSZAKOS ÁRENGEDMÉNY

1972. július 1-től augusztus 31-ig
különféle ízesítésű mézesáruk,
az eddigi

36-35-33-30 Ft/kg helyett,

a két hónap időtartama alatt egységesen

28 Ft/kg-os fogyasztói áron kaphatók

minden élelmiszer- és édességboltban

Hajdú-Szabolcs megyei
**ÉLELMISZER- ÉS VEGYIARU-
NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT**

ÉRETTSÉGIZETTEK!

ORVOSI MŰSZERÉSZ MUNKAKÖRBE

MEDICOR ORVOSI MŰSZERGYÁR

FELVÉTELRE KERES

18 évet betöltött férfi és női munkaeöket,
8 általános végzettségük 4 év,
érettségizettek 3 év szakmai gyakorlat
után szakmunkásvizsgát tehetnek.
Állandó 2 műszakos foglalkoztatás,
jó kereseti lehetőség,
vidékieknek útiköltséget térítünk.

Jelentkezés a gyár munkaügyi osztályán.
DEBRECEN, HÁMÁN KATÓ U. 98.

Középiskolákat matematikából, fizikából, kémiából pótvizsgára előkészítik Ajánlatokat „Egyetemista” jellegre a kiadóba.

Bejárónót felveszek. Hadházi u. 14.

Lakatos tanuló felveszek. Toros Lajos, Kút u. 60.

Javítóvizsgára előkészít. Hajó u. 16.

Javítóvizsgára minden tárgyból előkészít. Petőfi tér 7. I. 8.

HÁZASSÁG

28 éves, onhibalan kívül elvált, gyermektelen, általános műveltséggel és jó keresettel rendelkező férfi keresi csinos, művelt és udvarias nő ismeretséget, házasság céljából. „Egyedülálló” jellegre a kiadóba. Csak részletes és fényképes levelekre válaszolok.

Egyedül élő, jó megjelenésű, komoly, nem dohányzó, magas, józanéletű férfi levelet várom 56-58 évesig, házasság céljából, aki szeretetre, megbecsülésre vágyik, nyugodt otthonomba jönne. Gyermektelen, magános özvegyasszony vagyok. „Árvácska” jellegre a kiadóba.

53 éves, lakással, nyugdíjjal rendelkező özvegyember, házasság céljából keresi 50 év körüli hölgy ismeretséget. „Közös megbecsülés” jellegre a kiadóba.

170/26 fiatalember ezúton keresi korban hozzáillő lányt vagy elvált asszonyt ismeretséget, házasság céljából. Csak fényképes levelekre válaszolok. „Társas keresek” jellegre a kiadóba.

Házasság céljából megismerkedne 48 éves elvált, nyugdíjas férfi, szerény igényű, jólelkű nővel. „Megértés” jellegre a kiadóba.

66 éves, magános özvegyember, kinek összkomfortos főbérleti lakása van, megismerkedne házasság céljából komoly szándékú, házias nővel, aki önműködő, 55-60 évesig. „Lakás van” jellegre a kiadóba.

Jókedélyű, egészséges, intelligens dolgozó fiatalasszony, jó keresettel férjet keres, 40-50 éves, magához hasonló becsületű, őszinte, független férfi személyében. Lakás szűksége. Levelet a kiadóba. „Szerelem, megbecsülés” jellegre kérék.

KULTÚRCIKK

Munkácsy leve, üzemkempes állapotban eladó. Ságvári Endre u. 8. alagsor 1. Dzsoszsorgona, kifogástalan állapotban, jutányosan eladó. Salétrom u. 22.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor-tele és eladása. Arany János u. 13.

Eladó sötét fényezett hálószekrény négy, 6 db matrac, 100 db metlahl csempe 10x20-as. Csige-kert u. 81.

Költözés miatt sürgősen eladó konyhabútor, gáztűzhely, antik rekamié, toalet-tükör és egyéb bútorok. Darabos u. 18. délután 4-6 óráig.

Fényezett hálóbútor ágybetéttel eladó. Szabadság útja 18.

Kétszemélyes rekamié, asztal, 2 db fotel, 2 db párnázott szék eladó. Luther u. 43.

Eladó kétszemélyes heverő, NDK hangulatlámpa, hárságy, új típusú konyhaszekrény, asztalok, kényelmes ágy. Péterfia u. 11. Rádal.

Jó állapotban lévő nagyméretű gyermekágy eladó, matracral együtt. Maróthi György u. 20. Szabóék.

Alig használt ágyneműtartós heverő eladó. Szabadság útja 95. II. sz. 3. Igényesnek neobarokk íróasztal székkel, fallóra, nagy zsírosbődnök, káposztagyalu eladó. Gutenberg u. 4. Bőszörményi út 19-21. közötti utca. Megtekinthető 9-17 óra között.

2 db kétszemélyes heverő, 2 db fotel igényesnek eladó. Megtekinthető délután 3 óráig: Nyár u. 10.

Szép heverő, porolásvány eladó. Eötvös u. 3.

Íróasztal, nagyméretű, nagyon szép, eladó. Nemzetőr u. 3/A. Arany János utcából nyílik.

Olcsón eladó egy cseresznyeháló. Veres u. 19. 1. a.

Nagyméretű íróasztal eladó. Tanácsköztársaság útja 28. III. 16. Érdeklődni vasárnap délután.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Táska-villanyvarró, 2 ágyosodron eladó. Margit u. 15.

Nagyító, OPEMUS III. nagyítási tárgyak, olasz mesterhegedű eladó. Széchenyi u. 11. Vajda.

Keltetőgépek és előnevelt New Hampshire-i csirkék eladók. Debrecen, Irén utca 19. (Csapókert)

Eladó nagyteljesítményű kalapácos daráló, teljes felszereléssel és 24 lépcsős villanymotor. Hajdúszoboszló, Petőfi u. 17.

Eladó garanciális mosógép és centrifuga. Rákóczi u. 14.

ÁLLAT

Fajtszta fehér, előhasú koca és ártány eladó. Egy-letkert u. 62.

Tacskót, 8 éves, egészséges, him — ajándékozok állapotban, ahol szabadon lehet. Bajcsy-Zsilinszky u. 56. Buzásné.

Hathetes tacskók és német juhászkutya olcsón eladó. Kabar u. 3. Monostorpályi útból, 8-as busz.

Törzskönyvezett pulikölykök, óriás postagalambok, fehér, rózsaszín, kék, piros clematisok eladók. Keresztesi, Korcsolyás utca 8.

EGYÉB

Fehér előhasú koca eladó. Géza u. 26.

Dunya, pama, használt toll felvásárlása. Bajcsy-Zs. u. 42.

Villanytűzhely és villanyvarró eladó. Érdeklődni délután: Báint pap utca 25/A.

Két cserépkályha, tizenkét leveles fűdendron, Lepke tüzhely, négy kárpított szék eladó. Góhér u. 31. Bartók Béla útból nyílik.

Villanyűtő, alig használt eladó. Péterfia u. 21.

Menyasszonyi ruha kölcsönző. Nagyon szép választék Kandia u. 5.

Parkettacsizolást, lakkozást garanciával készítek. Vasárnap is. Telefon: 13-618. Czifra Imre, Vörös Hadserg útja 43. III. 1. III. 11.

Új üvegajtó eladó. Vág u. 20. Bartók Béla útból nyílik.

1000 db kisméretű cserépeladó, 1 Ft. Gábor Áron u. 64. (Csapókert).

Alig használt mély gyermekkosci eladó. Hét vezér u. 5.

Külföldi hófehér földig zománcozott fűzőtüzhely, fa-, széntartóval, kifogástalan állapotban eladó. Salétrom u. 22.

Eladó Terta rádió, szép műemlék csillár, új nagy ládák, káposztáshordók, tüzhely, jó állapotban lévő jégszekrény táblás jégszekrény, kovácsolt gáru, fűtőgép, különböző szerzők, nagy vörösréz üst, hengeres mákdaráló, fetekek hőszelvények, nyúl- és csirkeketrec, kétkezes táliga. Molnár, Bem tér 28. bal oldal, 4. ajtó.

Gyermek sportkosci eladó. Zrínyi u. 21.

Házal rendelkező özvegyasszonnyal elirtási szerződést kötne nyugdíjas vasutas. „Nyugodt öregség” jellegre a kiadóba.

Csak fiataloknak! Akar 100 Ft-ot megtakarítani? Teenager pulóvert köntesse! Határidő: 3 nap! Vásároljon izlésének megfelelő szimű 15 dkg műszálat. Kötőde, Ságvári Endre u. 4.

Háztartási edények, ruhanemű, diszernák, befőttesüvegek eladó. Horváth Árpád u. 34. (Homokkert) délután 4 óráig.

Tölgyparketta eladó. Mák u. 4. Falóger mögött.

2 ezer bontott téglá eladó. Érdeklődni szombat, vasárnap. Tanító u. 10.

Multikár típusú kisteherkosci javítását, felújítását rövid határidőre vállalom.

FARKAS JÓZSEF

autószerelőmester. Debrecen, Honvédtető u. 20.

Luna tüzhely, jégszekrény, kerítésoszlopok, gáztűzhely eladók. Péterfia u. 11. Rádal.

Rövid határidőre vállalom drótfonást, kerti kapu, garázsajtó, kerítésbetét és egyéb lakatosmunkák készítését. Kórház utca 19.

Csempézést, mozaik metlahlillap larakását, saját anyagomból is vállalom magánépítőket és vállalkozókat, határidőre. Fekete Imre, Hajdúszoboszló, Apafi u. 44.

Tetőszerkezetfedést, valamint fűrésztést olcsón vállalom, helyben és vidéken. Nagy Imre, Vasutas u. 38.

Új TUZEP teleajtó, fűdősobához eladó. Gábor Áron u. 19.

Szemes tengeri eladó. Kar u. 2.

Modern, mély gyermekkosci eladó. Homok u. 13. Almási.

Értesítem Debrecen város lakosságát, hogy órajavító műhelyemet felújítva ismét megnyitottam. Órajavítást kifogástalan minőségben, jótállással, rövid határidőre vállalom. Öv. Kostya Gézáné, Arany János utca 1.

Cserépkályhák munkákat vállalom, kispáros. Bajcsy-Zsilinszky u. 67.

11-22 kg gázpalack, kétkarikás tüzhelyvel együtt eladó. Lorántffy u. 20.

Irthundák, bőrkabátok tisztítását, festését, szőrmehibák javítását csináltassa Jakab Antal szűcs-mesternél. Kossuth u. 25. udvarban.

Gyermek sportkosci jó állapotban eladó. Új u. 22. (Szabadságtelep.)

Cseh sport gyermekkosci eladó. Arany János u. 20.

Kétkötetes bélyeggyűjtemény sürgősen eladó. Érdeklődni: 14-507-es telefonon.

SZOMBATTÓL SZOMBATIG

július 8-tól 15-ig

FIÚRUHAVÁSÁR

A FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETEKNEÉL

MOST VÁSÁROLJON

30-40-50 százalékos árengedmény!

KERESSE FEL:

Berettyóújfalú,
Komádi,
Egyek,
Hajdúhadház,
Polgár,
Derecske,
Püspökladány és

Biharkeresztes,
Balmazújváros,
Hajdúdorog,
Nyírábrány,
Téglás,
Kaba,
Debrecen

fogyasztási szövetkezetek

ÁRUHÁZAIT — SZAKÜZLETEIT

KEDVÉRE VÁLASZTHAT

SZOMBATTÓL SZOMBATIG

Régi ár   Új ár
Ft-ban

Bébiöltöny	1-3 sz.	~~231-304~~	139-182
Bébiöltöny	4-5 sz.	~~254-271~~	152-162
Kiskamaszöltöny	6-8 sz.	~~276-420~~	166-255
Kiskamaszöltöny	9-10 sz.	~~183-470~~	176-282
Kiskamaszöltöny	11-12 sz.	~~313-515~~	188-309
Nagykamaszöltöny	13-14 sz.	~~450-939~~	270-564
Nagykamaszöltöny	15-16 sz.	~~497-995~~	282-597
Márton nagykamaszöltöny	15-16 sz.	862	365
Bébi pantalló	1-3 sz.	88	53
Bébi pantalló	4-5 sz.	96,50	58
Nagykamaspantalló	13-14 sz.	169-300	101-179
Nagykamaspantalló	15-16 sz.	179-343	107-206

Lányka- és bakfisruháknál 40%.

VILÁGPOLITIKA

ÍRTA ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÖLLŐSY TIBOR

Anglia most „fizet” Franciaországnak A LEBEGŐ FONT

Javában tart a tőkés világ pénzügyi rendszerének új válsága. Ez tizenhárom hónap óta immár a harmadik. S ami még jellemzőbb: alig fél évvel azután következett be, hogy a dollár leértékelésével és a többi vezető nyugati deviza felértékelésével igyekeztek „nyugalmi helyzetet” teremteni a tőkés pénzpiacra.

A mostani válság középpontjában e pillanatban a font áll. Az angol kormány úgy döntött, hogy „lebegtetni”, azaz a kereslettel és kínálatlól függően szabaddá teszi a font árfolyamát. A gyakorlatban ez a brit valuta körülbelül 3-4 százalékos ideiglenes leértékelésének felel meg, s ma már aligha lehet kétséges, hogy ezt egy később meghatározott időpontban tényleges leértékelés is fogja követni.

Általános vélemény szerint a jelenlegi helyzetben nem volt kényszerítő szükség arra, hogy a brit kormány így cselekedjék. Igaz: a font kétségtelenül nyomás alatt állt, és árfolyamát csak a központi bankok „támogató vásárlásaival” sikerült tartani. Emellett Nagy-Britanniában lanyhult a konjunktúra és kedvezőtlenül alakult a fizetési mérleg is. Ami az érem másik oldalát illeti: Nagy-Britannia pénzügyi tartalékai ma kétszer akkorák, mint néhány évvel ezelőtt, és az ország törlesztette pénzügyi adósságát.

Mindez azt jelenti, hogy meg lehetett volna találni azokat a pénzügyi eszközöket, amelyekkel elkerülük a leértékelést előrevetítő „lebegtetést”. Ez kétségkívül „gyanús” tetszi a helyzetet, és azt mutatja, hogy gondosan előkészített pénzügyi manőverről van szó, nem pedig valamiféle előre nem látott „katasztrófáról”. Megerősíti ezt a benyomást az, hogy miközben Nyugat-Európa vezető tőkés országai meglehetősen nyugodalommal és közönnyel vették tudomásul a font „lebegtetését” — Franciaország valóságos tájékozódást.

Az események megértéséhez tehát legalább annyira politikai, mint pénzügyi megfontolásokról kell kiindulni.

Tény, hogy De Gaulle tábornok uralmának korszakában Franciaország a Közös Piac politikailag vezető hatalma volt, s ezt a pozícióját felhasználta arra, hogy a piac pénzügyi rendelkezéseit a maga érdekeinek megfelelően formálja. A francia érdekek lényege pedig az volt, hogy Párizs a piac legnagyobb mezőgazdasági exportőre, s ugyanakkor iparilag a világpiacra kevésbé versenyképes, mint Nyugat-Németország vagy a Benelux államok nagy trösztjei.

Amikor tavaly év végén készen volt a dollár felértékelésére, és ennek megfelelően a nyugat-európai devizák árfolyama emelkedett — ez Franciaország számára kedvezőtlen pénzügyi lépés volt. Míután a dollár olcsóbb lett, olcsóbb lett az amerikai export is. Ez azt jelentette, hogy az Egyesült Államok versenyelőnye a világpiacra javult. Az iparilag legversenyképesebb országok (mint Távolsági Keleten Japán, Nyugat-Európában pedig az NSZK) természetesen viszonylag jobban bírták a járulékos terheket, mint Franciaország. A franciák éppen ezért ragaszkodtak egy olyan megállapodáshoz, hogy a közös piaci országok valutáinak egymás közötti árfolyama csak bizonyos, szűk határok közt ingadozhat. Így akarták védeni a De Gaulle-korszakban elért versenyelőnyeiket a többi nyugat-európai országgal szemben. Ezt a megállapodást kiterjesztették a

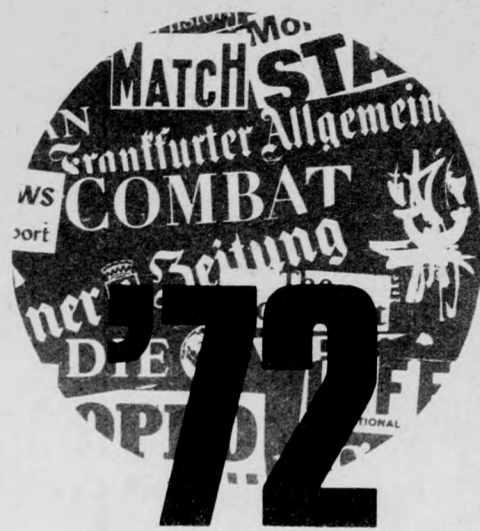
belépésre készülődő Nagy-Britanniára is, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy majd csökkentse az angol ipari konkurrencia súlyát a francia gazdaságra.

Minden jel arra mutat, hogy a font lebegtetése és várható leértékelése az amerikai bankvilág beleegyezésével végrehajtott manőver a Nyugat-Európán belüli francia pénzügyi pozíciók további gyengítésére. S ezzel együtt: annak a francia külpolitikának az aláaknázására, amely De Gaulle hagyatékából még megmaradt, s amely egy, az amerikaiaktól sok vonatkozásban eltérő és függetlenedő nyugat-európai politika kidolgozása mellett foglal állást.

Nagy-Britannia belépése a Közös Piacba önmagában is a korábbi francia hegemonia gyengüléséhez vezet. Különösen pedig akkor, ha az angolok az amerikaiak „ügynekeiként” cselekszenek, és vállalják a francia ellenállás letörését. A font leértékelése és lebegtetése azt jelenti, hogy Nagy-Britannia világpiaci szempontból versenyképesebbé válik — és nem kétséges, hogy ennek a versenyképességnek a növekedését a francia ipar és mezőgazdaság viseli el a legnehezebben. Ráadásul: a font leértékelését úgy is lehet tekinteni, mint a dollár újabb leértékelésének előjátékát, ami megint csak az amerikai versenyelőnyök javítja.

Persze, felvetődik a kérdés, hogy a Közös Piac többi országai miért halgatnak. A válasz lényege alighanem az, hogy amit veszítenek a révén, azt megnyerik a vámon. Tehát: versenyképességük az angolokéhoz és utóbb az amerikaiakéhoz viszonyítva romlik majd — ezt azonban kiegyenlíti az az előny, ami a francia versenyképesség romlásából származik.

Hozzá kell tenni mindehhez, hogy minden pénzügyi válság „palackból kiejtett szellem”, s egyáltalán nem bizonyos, hogy pontosan olyan eredményeket hoz, mint azt szervezői elképzelték. Ha például a font válsága túlságosan gyorsan vezet a dollár újabb kríziséhez — ez a választások előtti hónapokban kínos helyzetbe hozhatja az amerikai kormányt, és felboríthatja az alighanem gondosan kidolgozott menetrendet. Ez persze a jövő zenéje. Az adott pillanatban a pénzügyi harc elsősorban a franciák külpolitikájára irányul.

KGST-évkönyv

A LEGDINAMIKUSABB SZEKTOR TOVÁBBRA IS AZ IPAR

„A KGST 1971. évi tevékenységének áttekintése” címmel gazdasági összefoglalót adott ki a szervezet titkársága Moszkvában.

A legfrissebb adatok szerint a KGST-országok népgazdasága 1971-ben is nagy ütemben fejlődött. A nemzeti jövedelmük az előzetes adatok tanúsága alapján 6,3 százalékkal növekedett.

A gazdaság legdinamikusabb szektora továbbra is az ipar. A termelés volumene a KGST-országokban az eltelt egy év alatt 7,8 százalékkal növekedett.

Tavaly a KGST tagállamaiban 1062 milliárd kilowattóra energiát állítottak elő, 388 millió tonna kőolajat termeltek ki és 168 millió tonna acélt öntöttek. Ez idő alatt 326 000 fémforgácsoló gépet, 562 000 traktort és 1 709 000 gépkocsit gyártottak.

A KGST-tagországok többségében jelentős volt a fejlődés a mezőgazdaság területén. A bruttó termelés volumene 6 százalékkal felülmúlja az 1966—1970. évi világlátogat. Tovább folytatódott a mezőgazdasági műszaki bázisának kiszélesítése, megszilárdítása és a termelés intenzitásának növelése.

A KGST-országok külkereskedelmi forgalma 1971-ben előzetes adatok szerint mintegy 60 milliárd rubel volt, és a megelőző évhez viszonyítva 8,7 százalékkal növekedett. A szocialista gazdasági közösség országainak összlakossága 1971 végére meghaladta a 351 milliót.

A szocialista gazdasági integráció fejlődése szempontjából nagy jelentőségű volt a népgazdasági tervek összehangolása a most folyó ötéves tervidőszakra. Jelenleg készítenek elő a 1976—1980-as évekre szóló népgazdasági tervek összehangolásának javaslatát.

A KGST 1971. évi tevékenységéről megjelent áttekintés meggyőzően bizonyítja, hogy a tagországok kommunista és munkáspártjai által kialakított szocialista gazdasági integráció meghozza gyümölcsét, s a szocialista közösség erejének megszilárdulására vezet.

A Francia Kommunista Párt székházában sajtóértekezletet tartott Georges Marchais, az FKP főtitkárhelyettese (baloldalt) és Francois Mitterrand szocialista vezető. (Napló-telefotó — UPI—MTI—KS)

SOKKAL TÖBB MINT EGY VÁLASZTÁSI SZÖVETSÉG

A francia baloldal kormányprogramja

A francia kommunisták tízéves erőfeszítéseit siker koronázta: kedden Párizsban aláírták a Francia Kommunista Párt és a Francia Szocialista Párt közös kormányprogramját. Az esemény igazi értéke természetesen csak a gyakorlatban, azaz egy baloldali kormány működése esetén lenne lemérhető. A közös kormányprogram kidolgozásával — úgy tűnik — ez a cél már nincs is olyan távol.

Mielőtt azonban meghatároznánk a baloldali kormány programjának helyét a francia politikában, emlékeztetünk arra, hogy 1936-ban a baloldali népfrempolitikával egyszer már meghódította a hatalmat Franciaországban. A háború után a IV. Köztársaság bukását, De Gaulle hatalomra jutását követően a Francia Kommunista Párt 1962-ben ismét felvetette a baloldali kormányprogramjának kidolgozását, hogy sikeresen felvehessék a harcot a monopolitöke hatalma ellen. A nem kommunista baloldal vezetőinek azonban sok választási vereség súlyos tanulsága kellett ahhoz, hogy végre belássák, a sikeres harchoz a baloldali kormányprogramja elengedhetetlen.

Itt azonban mindjárt figyelmeztetni kell, hogy a most aláírt kormányprogram nem azonos egy, a szavazások idejére kötött választási szövetséggel. Sokkal több annál: program, amelyből a dolgozó tömegek láthatják, választási győzelem esetén milyen politikát folytat majd a baloldali kormány.

A meglehetősen terjedelmes kormányprogram világosan kifejti a baloldal terveit a hatalomra jutás után. Először is, meghatározza a dolgozók életszínvonalának, élet- és munkakörülményei megjavításának, a nagybankok, pénzintézetek, a legnagyobb monopolvállala-

tok köztulajdonba vételének módjait. Intézkedéseket tervez a közélet demokratizálására, az alkotmány módosítására, az ország külpolitikájának megváltoztatására. A kormányprogram egésze a francia tömegek érdekeit, az ország haladását és függetlenségét szolgálja, és a tervezett intézkedésekkel meg kívánja nyitni az utat a szocializmus felé Franciaországban.

A kormányprogramnak rendkívül fontos — a megegyezés előtt sokat vitatott — része az úgynevezett „törvényhozási szerződés”. Ez a program végrehajtásában részt vevő pártok magatartását szabályozza, kötelezi azokat a programban rögzített intézkedések végrehajtására, az ellenzékkal folytatott alkotmányos harcra, sőt egyben arra is, hogy ha az ország megvonná a bizalmat tőlük, ellenzékben folytassák közös harcukat.

A program ugyan az FKP és a szocialista párt között jött létre, de a szerződés nyitva áll valamennyi demokratikus erő előtt. Ez azt jelenti, hogy akár most, akár a baloldali kormányra jutása után a programhoz más demokratikus erők is csatlakozhatnak.

A két párt között létrejött szerződés pillanatnyilag egyedülálló Nyugat-Európában. Hozzá hasonló Chileben látható. Ismeretes, hogy a szocialista párt vezetői a helyszínen hosszasan tanulmányozták a chilei példát. A tanulmányozás, a gyakorlat, a francia valóság alapos elemzése, meggyőzte a szocialista vezetőket, hogy a jelenlegi körülmények között Franciaországban is reális lehetőség a többség, a hatalom megszerzése — választások útján.

A közös kormányprogram jelentőségét nehéz lenne elúlozni. Persze a program csak lehetőséget biztosít, amelynek megvalósításáért rendkívül komoly politikai munkát kell kifejteni. Mindenekelőtt meg kell nyerni a tömegeket a program céljainak, hogy azok már a legközelebbi választásokon konkrét szavazatokban jussanak kifejezésre. Hatalmas erőfeszítésekre van szükség továbbá, hogy meteremtsék a szükséges erőfeltételeket a kormányprogram végrehajtásához.

A francia burzsoázia, a monopolitöke képviselői — a hosszú évek sikertelen kísérletei alapján — már eltemették a baloldal meggyőzésének lehetőségét. Ezért most mély megdöbbenéssel fogadták a kormányprogram megszületésének hírért. Nem kétséges, hogy rövidesen koncentrált támadás kezdődik a baloldal egységének bomlasztási szándékával a közös program ellen. A baloldali erők viszont — az egész világon — remélik és bizonyosak benne, hogy a francia kommunisták és szocialisták nagy elhatározását siker koronázza.

Kovács István

VIETNAM HARCMEZŐIN

GÉPPUSKAÁLLÁS HANOI HÁZTETŐIN

Négy év alatt 300 amerikai gépet lőtt le az észak-vietnami milícia és polgárőrség géppuskákkal. Különösen az alacsonyan repülő amerikai gépek megsemmisítésében értek el kiemelkedő eredményeket. Képkönyv: a hanoi polgárőrség lövészet gyakorlatot tart.

Quang Triben az ifjúság a felszabadulás után kérte, hogy csatlakozhassék a polgárőrséghez, a város rendjének és biztonságának védelmére. (Fotó: VNA—MTI—KS)

